

SOBOTA

2 sierpnia 2008
rocznik LXIII • nr 89
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

Ludu
GŁOS
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT TYGODNIA na str. 4:

Krew
jako
polisa
na życie

Rajd kombatantów szlakiem zaolziańskiej pamięci

ZAOLZIE (dc) – Rajd Śladami Miejsc Pamięci Narodowej rozpoczął wczorajsze obchody 40. rocznicy powstania w 1968 r. Klubu Kombatantów Polskich przy ZG PZKO, poprzednika Koła Polskich Kombatantów w RC. Delegacja KPK, zaprzyjaźnionych środowisk kombatanckich z Polski i RC oraz zaproszeni goście złożyli kwiaty pod pomnikiem zamordowanych i poległych w II wojnie światowej w Cz. Cieszynie Koteszyńcu, przy tablicach upamiętniających zamordowanych w czasie wojny mieszkańców Trzyńca i okolicy na cmentarzu w Trzyńcu, w Nawsiu w miejscu egzekucji publicznej żołnierzy AK oraz pod tablicą pamiątkową gen. Władysława Sikorskiego. Ostatnim przystankiem był Pomnik Legionistów na cmentarzu w Jabłonkowie.

W Rajdzie wzięły udział m. in. delegacja Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie na czele z ministrem Janem Ciechanowskim, konsulowie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie – Jerzy Kronhold i Agnieszka Fedorów, attaché Ambasady RP w Pradze Zbigniew Dębski z żoną. Z Londynu przybył przewodniczący Federacji Światowej Stowarzyszenia Polskich Kombatantów, Czesław Maryszczak.

Druga część uroczystości odbyła się w Cierlicku Kościelcu. Przy pomniku Żwirki i Wigury księża Zbigniew Kowalczyk, kapelan ewangelicki Wojska Polskiego, oraz ks.

Delegacja Koła Polskich Kombatantów złożyła kwiaty m.in. pod pomnikiem poległych i zamordowanych w II wojnie światowej na Koteszyńcu w Czeskim Cieszynie.

sen. Bogusław Kokotek, odprawili krótkie nabożeństwo za poległych w walce o wolność Ojczyzny. W Domu Polskim Żwirki i Wigury, przed uroczystym obiadem, minister Ciechanowski wręczył medale „Pro Memoria”, przyznawane przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych za zasługi w upamiętnianiu walki narodu polskiego

o niepodległość oraz działalność na rzecz weteranów. Otrzymali je: wiceprezes Kongresu Polaków w RC Bogusław Chwajol, dyrektor generalny Huty Trzyniec Jerzy Cienciała, kombatanci Jan Gazur, Edward Kaim, Petr Majer, a także redakcja „Głosu Ludu” i „Zwrotu”. Nasza redakcja została odznaczona „za wybitne zasługi w utrwalaniu pamięci

o ludziach i ich czynach w walce o niepodległość Polski podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu”.

– Wielki to zaszczyt być na Ziemi Cieszyńskiej, na jednym z najpiękniejszych skrawków Europy, wielokulturowej, wielowyznaniowej, mającej skomplikowaną historię – powiedział m. in. minister Ciechanowski w swym przemówieniu, w

którym wysoko ocenił zaangażowanie społeczne Koła Polskich Kombatantów w RC oraz jego prezesa Bronisława Firli. Prezes KPK w swym przemówieniu przypomniał znaczące daty w historii XX wieku, w których figurują ósemki, oraz związane z nimi postacie historyczne. – Wymieniam daty, komentarz pozostawiam Wam – powiedział.

Na »Gorolu« wiele nowości

JABŁONKOW (ep) – Tegoroczna 61. edycja „Gorola”, tak jak w zeszłym roku, trwać będzie trzy dni. Na widzów czeka też kilka nowości. O przebiegu całej imprezy i wprowadzonych innowacjach opowiedzieli na wczorajszej konferencji prasowej organizatorzy. Pierwszą z nowinek (już na samym początku – w piątkowe popołudnie) będzie przekazanie na jabłonkowskim rynku przez burmistrza symbolicznych kluczy do miasta szefowi Miejscowego Koła PZKO Janowi Rylce. Po krótkim programie kulturalnym

obaj odjadą kolasa do Lasku Miejskiego, gdzie zainaugurują imprezę. W tym roku zmieniają się także ceny biletów. W piątek zapłacimy 20 koron, w sobotę 70, podobnie jak i w niedzielę, kiedy to jednak w sprzedaży znajdą się również i bilety zniżkowe po 50 koron (dla studentów i emerytów). Nowością jest możliwość zakupu trzynieckiego karnetu za 120 koron.

„Gorolowiczów” na pewno ucieszy rozwiązanie problemu z dojazdami, którego w tym roku podjęli się organizatorzy. Ci, którzy do tej

pory mieli w sobotę dylemat: wracać do domu, kiedy impreza dopiero się rozkręca, czy też wrócić rano, teraz będą mogli skorzystać (za darmo!) ze specjalnie zamówionego pociągu, który odjedzie do Bogumina z Nawsia o godz. 2.40 i będzie zatrzymywał się na każdej stacji. Jadąc tym pociągiem podróżni zdążą też na przesiadkę w Czeskim Cieszynie do Hawierzowa. Od północy do godz. 2.00 w kierunku Bukowca, Mostów, Łomnej i Nawsia kursować będą także autobusy (płatne).

Ciąg dalszy na str. 2

CENTRUM OPEN OKNA DRZWI www.centrumopen.cz

profesjonalna wymiana okien

U NAS CIĄGŁE CENY JAK Z 5% DPH

774 287 750 Cieszyn, ul. Zamkowa 2, Most Przyjaźni
wjazd do Czech – po polskiej stronie

800 100 194 bezpłatna linia
Slezská Ostrava, ul. Těšínská 96/42

POGODA

sobota niedziela
poniedziałek

dzień: 26 do 28°C
noc: 20 do 16°C
wiatr: 2-3 m/s

dzień: 25 do 28°C
noc: 17 do 16°C
wiatr: 2-3 m/s

Śmierć na autostradzie

PRAGA/ZAGRZEB – Kolejni czescy turyści zginęli w wypadku w Chorwacji. W autostradowej kolizji zmarło wczorajszego rana troje Czechów, czwarty z pasażerów auta trafił do szpitala z poważnymi obrażeniami. Jak podali chorwaccy dziennikarze, w wypadku zmarło małżeństwo i ich 15-letni syn. Przeżył starszy od niego o 6 lat brat. Do wypadku doszło w okolicy nadmorskiego miasta Vrpolje. Gazeta opublikowała zdjęcie samochodu marki Škoda, którym podróżowała rodzina – auto leżało przy drodze przewrócone na dach. W tym roku w Chorwacji zginęło już 17 Czechów.

Terroryści zaatakowali

WARSZAWA/BAGDAD – Polska baza w Iraku została ostrzelana przez terrorystów, którzy odpalili w kierunku Camp Echo w Diwaniji kilka rakiet. Nie wszystkie trafiły w cel. Jedną z nich zabiła pracownika amerykańskiej firmy. Żadnemu z polskich żołnierzy nic się nie stało, uszkodzonych zostało kilka kontenerów mieszkalnych. Obecnie w Iraku jest niemal 900 polskich żołnierzy, którzy rozpoczęli już operację powrotu do kraju. Ostatni Polak ma opuścić bazę w Diwaniji do końca października. W Iraku pozostanie tylko kilkudziesięciu naszych żołnierzy, którzy będą zajmować się szkoleniem tamtejszych wojsk.

Mniej smogu?

PEKIN – Chińskie władze ogłosiły plan awaryjny na wypadek groźby wystąpienia smogu podczas igrzysk olimpijskich. Przewiduje się między innymi zamknięcie 220 fabryk, elektrowni zasilanych węglem i hut stali w przypadku, gdy prognoza na kolejne dwa dni będzie niekorzystna. Powodem takiej decyzji jest zwiększone w ostatnich dniach zatrucie powietrza. Już teraz w Pekinie i okolicznych miastach nie działa znaczna część fabryk, a ruch samochodów jest limitowany na podstawie numerów rejestracyjnych – jednego dnia parzyste, drugiego nieparzyste. Chińczycy boją się, że zbyt duże zanieczyszczenie zmniejszy wydajność sportowców oraz będzie szkodliwe dla turystów.

Ho Ho Ho! 61. Gorolski Święto

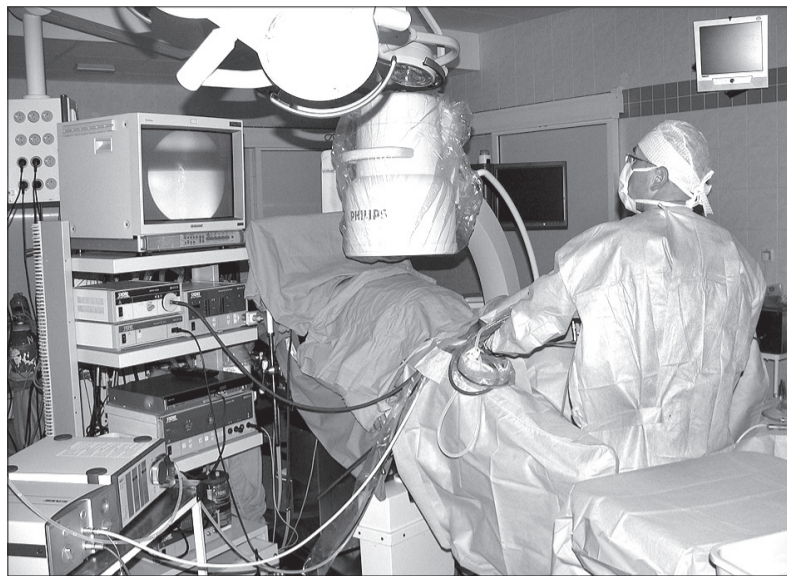
8-10 sierpnia
Lasek Miejski Jabłonków
Serdecznie zaprasza MK PZKO Jabłonków

Rozbijają i kamienie

TRZYNIEC (mro) – Szpital na Podlesiu może szybciej i bezpieczniej leczyć schorzenia wywołane przez kamienie nerkowe (zwane też kamieniami moczowymi). Oddział urologiczny zaczął bowiem korzystać z przyrządu do wżernikowania moczowodu (ureterorenoskop). Urządzenie o wartości prawie miliona koron służy przede wszystkim do rozbijania kamieni nerkowych w układzie moczowym i do diagnostyki tego układu.

– *Nowe urządzenie zwiększy możliwości naszego ambulatorium. Pacjenci nie będą bowiem już zmuszeni jeździć na badanie do Frydku-Mistku czy Ostrawy, ale mogą poddać się badaniu bezpośrednio na oddziale chirurgii naszego szpitala* – powiedział nam dr Ivo Raška z Ambulatorium Urologicznego, dodając, że urządzenie jest stosowane w przypadku, gdy nastąpi natural-

ne wydalenie kamienia nerkowego i powoduje to komplikacje, takie jak bóle czy zapalenie dróg moczowych.

Zabieg przeprowadzany przy pomocy wżernika moczowodu.

Przeszkadzają nazwa »Podbeskidzie«

BIELSKO-BIAŁA (ep) – Na cmentarzu komunalnym w Bielsku-Białej Kamienicy ma stanąć tablica upamiętniająca ofiary niemieckich obozów koncentracyjnych. Budowa pomnika wywołała jednak kontrowersje związane z terminem „Podbeskidzie”.

„Ściana pamięci poświęcona więźniom i ofiarom niemieckich obozów koncentracyjnych pochodzących z regionu Podbeskidzia” – taki napis ma widnieć na pomniku. Koncepcja tablicy z listą nazwisk mieszkańców Podbeskidzia nie spodobała się niektórym radnym ze Śląska Cieszyńskiego. – *Taka nazwa jest zupełnie niepoprawna – Podbeskidzie jest określeniem wykreowanym w latach siedemdziesiątych, kiedy pojawiło się województwo bielskie* – twierdzą oponenci.

Budowa pomnika pochłonie oko-

ło 150 tys. zł. Połowę kosztów pokryje gmina Bielsko-Biała, pozostała część ma być sfinansowana przez gminy powiatów żywieckiego, cieszyńskiego i bielskiego.

Dla kogo bilet na Złot?

Tylko jeden z uczestników konkursu o darmowe wejściówki na Złot 2008 nadesłał w terminie poprawną odpowiedź na zadane pytanie. Trzeba było odpowiedzieć, który to z kolei raz Tadeusz Wantuła organizuje i prowadzi tę imprezę. Należało napisać, że *dziewiętnasty*. Podwójne bilety otrzymuje **Dalibor Paseka z Trzyńca**. Wygrane wejściówki do odbioru w kasie Złotu.

Tłumy na Złot

WĘDRYŃIA (ep) – Dzisiejszego popołudnia Wędryński Park na pewno zapełni się tłumem fanów dobrej muzyki – świadczy o tym to, że sprzedawanych wcześniej biletów na Złot zaskakująco szybko zabrakło. – *Wszystkie wydrukowane bilety przeznaczone do przedsprzedaży poszły jak burza. Zawiedzionych spóźnialskich przepraszamy – zapraszając jednocześnie do Wędryni* – wyjaśnia organizator imprezy, Tadeusz Wantuła – *Atrakcyjny program zagrają punktualnie po 17.00 muzycy zespołu „Po prostu”, potem usłyszymy i zobaczymy Basię Łakotę w recitalu jej ulubionych utworów. Kolejny punkt programu to konkurs interpretatorów utworów „Perfectu” (formalnie zgłoszonych zostało ośmiu śmiółków), również występ „WU-HAE” stanie się pewnie dla wielu zlotowiczów dużym przeżyciem. A „Perfect”? Kultowe songi, perfekcyjne wykonanie...*

Wciąż ten psi problem

HAWIERZÓW (dc) – Zgodnie z uchwałą rady miasta każdy właściciel psa ma obowiązek sprzątnięcia jego ekskrementów. Dlatego też miasto regularnie umieszcza w pobliżu koszu na śmieci torebki z papierowymi łopatkami ułatwiającymi sprzątnięcie. Z kasy miejskiej idzie co roku na ten cel 20 tys. koron. Pomimo ułatwień, nadal wiele osób ignoruje obowiązujący przepis.

Miasto kupiło przed dwoma laty specjalny odkurzacz do psich ekskrementów w cenie 100 tys. koron. Jak mówi rzeczniczka miasta Jana Pondělíčková, była to jednak dobra inwestycja. Codziennie „pochłonie” on ok. 40 litrów ekskrementów zwierzęcych, a także niedopałków papierosów. Wykorzystywany jest zwłaszcza do sprzątnięcia terenów przyległych do przystanków autobusowych, skwerów, parków, placów zabaw dla dzieci.

Pracownik w ramach robót publicznych sprząta psie ekskrementy za pomocą specjalnego odkurzacza.

Dziś na teatralny festiwal

KARWINA (ep) – Festiwal teatralny, który w poprzednich latach organizowało Uzdrawisko Darków przed sanatorium w Karwinie-Granicach, czeka w tym roku trochę zmian. Rozpoczynający się dziś o 15.00 festiwal realizuje teraz wraz z uzdrawiskiem Urząd Miasta, impreza ma też nową nazwę: „Festiwal Teatralny KARWINA 2008” i przebiega na terenie kina letniego we Frysztacie. Widzom przedstawią się gwiazdy czeskiego teatru, m.in. Karel Roden, Jiří Schmitzer czy Rudolf Hrušínský, który wraz z Janą Švandovou i Josefem

Cardą zagrają w wyreżyserowanej przez Jiřego Menzla sztuce „Nebyla to Pátá, byla to Devátá”. Atrakcją festiwalu będzie także „Bílé divadlo” i jego przedstawienie „Ty, který lyžeješ”, rozslawione tym, że wszyscy aktorzy (dodajmy, że wszyscy płci męskiej) występują nago. Oprócz teatru będzie także muzyka – we Frysztacie wystąpi Jaroslav Uhlíř, który zaśpiewa swoje najpopularniejsze piosenki, zagra także znana kapela „Jablkoň”, która obchodzi w tym roku 30 lat swego istnienia.

MOIM ZDANIEM Pierwsze słowo do śmietnika...

ELŻBIETY PRZYCZKO

Z nazwami zawsze są kłopoty. Dokładnie takie same, jak i z granicami. Albo i większe.

Może się wydawać, że to drugorzędny problem; takie np. Podbeskidzie, o które dąsają się w Bielsku-Białej, bo ponoć historycznie nielogiczne. Albo napisy dwujęzyczne, przy których wielu mówiło: *mamy przecież ważniejsze problemy; a komu to jest potrzebne?* Może jednak kiedyś okaże się, że istnienie (lub nieistnienie) wielu nazw i terminów pokaże coś czarno na białym, uratuje zasadnicze dla pewnej grupy kwestie. Bo, przynajmniej sami, czasem nie wystarczają najbardziej nawet racjonalne i najbardziej historycznie prawdziwe argumenty. A znana zasada głosi przecież: jak coś jest nienazwane, to nie istnieje. Pamiętam, jak mówiło się w przedszkolu, gdy zależało nam na ocaleniu korzystnej dla nas decyzji: *pierwsze słowo do śmietnika, drugie słowo do dziennika*.

Jeśli kto pamięta nie tak odległą przecież przeszłość, właśnie tak to było. I tak działa do teraz. To drugie się liczy, bo zapisane, przypieczętowane. Spisami ludności sprzed stu lat niektórzy chętnie paliliby w piecu. Po pewnym czasie mało kogo już obchodzi, jak było naprawdę. Można tłumaczyć, dyskutować, uczyć w szkołach historii regionu. Za parę lat dla młodych historia Zaolzia będzie już może mniej ciężkostrawna, bo bardziej egzotyczna, a równocześnie o wiele bardziej daleka niż dla tych trochę już starszych. Jak by nie było, granica przebiega tam, gdzie przebiega, i wszelkie spory dotyczą już tylko zamierzchłej dla wielu przeszłości. Sprytny mógłby jednak odpowiedzieć: *a dziennik był spalony, a śmietnik ocalony*. Mógłby, ale – niestety – nie każdy zna tę ripostę.

pryzcko@glosludu.cz

Na »Gorolu«...

Dokończenie ze str. 1

Gorzej jednak będą mieli ci, którzy przyjadą samochodem. – *Droga do Lasku Miejskiego będzie zamknięta z obu stron, wjeżdżać będą mogły auta z pozwoleniem (organizatorzy, zespoły) – poinformował na konferencji Radek Matuszny, prezes Komitetu Organizacyjnego GŚ. – Dla widzów będzie specjalny parking, przy autoserwisie „Bullawa”.*

Jak zwykle, oprócz folkloru nie zabraknie i stoisk, w których miejscowe koła PZKO sprzedawać będą tradycyjne śląskie specjały, także trunki. W tym roku swoje stoisko będzie mieć także jabłonkowski chór „Gorol”. W nowo postawionej stylizowanej chacie góralskiej sprzedawać się będzie świętogorolskie koszulki, kalendarze, almanachy, torby i widokówki z Gorolskiego Święta.

Stare kino nie przyciąga

HAWIERZÓW (dc) – Miasto ogłosiło publiczny przetarg na wynajęcie kina „Centrum”, które jest obecnie jedynym kinem działającym na terenie miasta. Powodem jest fakt, że budynek liczący ponad 40 lat koniecznie wymaga remontu, na który brak miastu funduszy. Według gotowego już projektu przebudowy, jej koszty przekroczą 100 mln koron.

Jak podała rzeczniczka miasta Jana Pondělíčková, przetarg będzie odbywać się na zasadach rozmów z poszczególnymi kandydatami, w trakcie których ustalone zostaną warunki wynajmu oraz sposób finansowania remontu. Obecnie kino jest placówką wchodzącą w skład Miejskiego Ośrodka Kultury w Hawierzowie.

Kierownik MOK Yvona Dlábková powiedziała naszej redakcji, że wg oficjalnej statystyki Ministerstwa Kultury RC, kino „Centrum” plasuje się w regionie (w kategorii kin o jednej sali) na pierwszym miejscu pod względem liczby widzów – mimo iż na jedno przedstawienie przychodziło w 1. półroczu br. średnio 38 osób. – *Problemy kina wynikają ze złego stanu technicznego budynku* – uważa Dlábková. – *Widzowie często preferują wygodę i nowoczesność ostrawskiego „CineStaru”, pomimo iż bilety są tam dwukrotnie droższe od naszych*.

Polskie malarstwo w »Mlejn«

OSTRAWA (mro) – Jeszcze do czwartku miłośnicy sztuki mogą oglądać wystawę dzieł Grażyny Zarzeckiej-Czech w ostrawskiej galerii „Mlejn”. Artystka jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i obecnie szefuje Stowarzyszeniu Artystów Plastyków w Rybniku i Raciborzu. W Ostrawie wystawia 25 prac – obrazów olejnych oraz pasteli w nastrojowych, optymistycznych barwach. – *To już szósta wystawa z udziałem artystów plastyków z Polski w tym roku* – powiedział naszej redakcji Eda Riedl, kierujący galerią. Dodał, że z panią Grażyną poznał się i zaproponował jej organizację wystawy podczas ubiegłorocznego pleneru w Głuchołazach. Galeria na samym strychu budynku przy ul. Dworcowej w Ostrawie otwarta jest dla zwiedzających w dni powszednie od godz. 10 do 17.

Grażyna Zarzecka-Czech

Folklor to kultura i duchowa, i materialna

Już za tydzień rozpoczyna się trzydniowe 61. Gorolski Święto. W sobotę i w niedzielę imprezie tej towarzyszyć będzie także prezentacja rzemiosła i rękodzielnictwa ludowego pn. „Szikowne gorolski ryncce” w jabłonkowskim Lasku Miejskim. Inicjatorem tego projektu jest szef działającej przy jabłonkowskim MK PZKO Izby Regionalnej im. Adama Sikory i prezes Sekcji Ludoznawczej ZG PZKO Leszek Richter.

Jak właściwie zrodziła się ta inicjatywa?

Chyba wszyscy bywalcy Gorolskiego Święta zgodzą się ze mną, że chociaż ta sztandarowa impreza jabłonkowskich pezetkaowców ma i zawsze miała swoją renomę, wciąż tam czegoś brakowało. Brakowało właśnie pokazu rzemiosła i rękodzielnictwa ludowego, które – moim zdaniem – powinno być na „Gorolu” organizowane. Powinno być w tle każdej tego typu imprezy folklorystycznej. Uważam bowiem, że warto pokazywać nie tylko folklor taneczny, muzyczny, słowny, czyli kulturę duchową, ale też kulturę materialną. Pomysł był, trzeba go było tylko zrealizować. No i od pięciu lat nam się to udaje.

Co zobaczymy w Lasku Miejskim w tym roku? Będą jakieś zmiany, niespodzianki?

Na pewno. Np. zaprezentują się rzemieślnicy, producenci z Mikroregionu Górolsko Swoboda, którzy posiadają certyfikat „Górolsko Swoboda – produkt regionalny”. Na dzień dzisiejszy jest ich 25, większość powinna przyjechać do Jabłonkowa i prezentować się pod jednolitym szyldem.

Będzie też ponownie „kolyba”, przy której będziemy pokazywać obróbkę lnu i wełny, a także to, jak się żyło na sałaszu – włącznie z prezentacją wyrobu białego sera (zwane go też bundzem), po wołosku – „kłaganim”. Po raz pierwszy też goście Gorolskiego Święta będą mogli zobaczyć, jak się produkuje korbaczyki, a Piotr Kohut obiecał nam pokaz wyrobu oszczypków.

Izba Regionalna wspólnie z Sekcją Ludoznawczą po raz drugi już urządziła też podczas „Gorola” seminarium ludoznawcze. Pod jakim hasłem w tym roku?

Nasze seminarium zainauguruje tym razem Gorolski Święto (w piątek o godz. 15.00 w Domu PZKO). W tym roku odbywa się ono pod nazwą „Nie jyny z naszi dzichy”, a wystąpią na nim dwaj prelegenci z bardzo ciekawymi wykładami. Zawita do nas Martin Šimša z Narodowego Instytutu Kultury Ludowej w Strażnicy, który będzie mówił o kontekście historycznym góralskich

Leszek Richter podczas ubiegłorocznego Gorolskiego Święta.

„nogawic”, nazywanych też „wałszczokami”. Natomiast Agnieszka Pieńczak z Uniwersytetu Śląskiego wygłosi wykład o praktykach magicznych i zakazach tabuicznych związanych z obrzędowością na Śląsku Cieszyńskim. To temat niezwykle rzadko poruszany przez etnologów, czyli warto się czegoś o tym dowiedzieć.

Prelekcje zaś poprzedzi „chrzest” najnowszego wydawnictwa Sekcji Ludoznawczej, szesnastego tematycznego Zeszytu Ludoznawczego, który jest pokłosiem ubiegłorocznego seminarium świętogóralskiego, poświęconego wołoskiemu dzie-

dzictwu Karpat. Publikacja zawiera nie tylko mnóstwo ciekawych tekstów, ale także sporo nigdzie dotychczas niepublikowanych zdjęć, czyli warto ją mieć. Będzie ją można zakupić nie tylko podczas seminarium, ale także w Lasku Miejskim w Kolibie Wydawców.

„Nie jyny z naszi dzichy” to nie tylko nazwa seminarium, ale ponownie także piątkowego programu w Lasku Miejskim, którego jesteście współautorem...

Tak, wspólnie z Krysią Mruzek, Radkiem Matuszynym i Grzegorzem Stopą...

Tu mała dygresja. Chciałbym podkreślić, że w tym roku po raz pierwszy nie otrzymaliśmy na Gorolski Święto dotacji z wojewódzkiego programu wspierania kultu-

wania... O godz. 19.00 rozpocznie się blok pt. „Pójcie haw gazdowie”, w którym przedstawimy tradycyjne kapele góralskie z tej części Łuku Karpat Zachodnich, który biegnie przez Polskę, Słowację i Morawy. Z całą pewnością perełką będzie występ jedynej kapeli wyłamującej się z powyższego schematu, mianowicie rodzinnej gajdoszkiej muzyki Huňarów z Brzeclawia, z regionu Podluzie z Morawskiego Słowacka. Region ten był częściowo zasiedlony przez Chorwatów, czyli lud z Bałkanów, stamtąd też Wołosi ruszyli w swoją wędrówkę po Karpatach. Na pewno sporo ludzi czeka też na występ bywalców piątkowego bloku, kapeli braci Byrtków z Pewli Wielkiej. Jest to jedna z tych kapel, która gra autentycznie, bez naleciałości, zresztą zdobyła ostatnio najbardziej prestiżową nagrodę w Polsce, czyli pierwszą nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą. Będą też laureaci konkursów śpiewaczych z Polski (Śląskie Śpiewanie), RC (Zpěváček) i Słowacji (Slávik).

Piątek zaś zakończy program „Spoza gruňa, gruňička”, w którym zaprezentują się goście zza miedzy – ze słowackich Kysuc. Uważam bowiem, że zapraszamy na „Gorola” zespoły nawet zza oceanu, a nie

znamy kultury najbliższych sąsiadów. Uważam, że ten słowacki blok będzie bardzo ciekawy. Zobaczymy np. „Keľčovani” z Czadcy, zespół wokalny „Staškovanka” ze Staszko-wa czy kapelę „Ludová hudba Jura-ja Jánošíka” z Terchowej – same perełki... Chcę też zwrócić uwagę naszych widzów nie tylko na muzykę, bardzo podobną do naszej, ale też na język, którym Czadecanie czy Górnokysuczanie się posługują. To gwara zbliżona do naszej – to górale, „zesłowakizowani” wprawdzie, ale mówiący „po naszymu”. Znaczną część tego regionu zasiedlali bowiem ongiś górale ze Śląska Cieszyńskiego.

Piątek zakończy muzykowanie „przy watach”. Dodam, że piątkowy program poprowadzą Otmar Kantor z Chrystianem Heczką.

Uważam zatem, że warto pisać do Jabłonkowa na „Gorola” już w piątek. Najpierw na seminarium, a później do Lasku Miejskiego na ciekawy program. Muszę jednak poinformować, że po raz pierwszy w piątek będzie trzeba zapłacić za bilet. Jeśli jednak bilet w sobotę lub niedzielę kosztuje 70 koron, w piątek tylko 20. Poza tym można wykupić karnet na wszystkie trzy dni Gorolskiego Święta. Ten kosztuje 120 koron.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

No i podajemy drugie pytanie konkursu o dwa darmowe bilety na wybrany przez siebie dzień Gorolskiego Święta. Przypominamy, że wystarczy odpowiedzieć na jedno z pytań (pierwsze ukazało się w czwartek, a trzecie pojawi się we wtorek), odpowiedź napisać na kartce pocztowej, nakleić dołączony kupon (oryginalny, nie skopiowany) i przesać (lub przynieść osobiście) na adres redakcji. Na odpowiedzi na drugie pytanie czekamy do **środy 6 sierpnia, do godz. 12.00.**

Pytanie:

Podaj imiona i nazwiska właścicieli Koliby Wydawców, w której na Gorolskim Święcie można od 1993 zakupić polskie książki i prasę.

WIRTUALNA KSIĘGARNIA

JOANNA OLECH

»Pompon w rodzinie Fisiów«

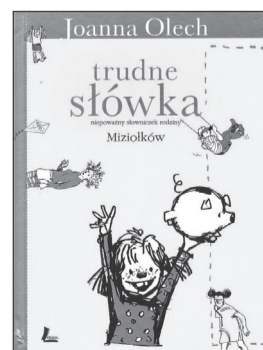
Wyd. „Znak”. Smok Pompon pojawił się w rodzinie państwa Fisiów przez odpyw umywalki i już u nich pozostał. Szybko rósł i rozwijał się intelektualnie, by stać się wygadany, bezczelnym smokiem o bardzo twórczych, czasem niebezpiecznych pomysłach, które wcielał w życie. Ma dwoje oddanych opiekunów – dzieci państwa Fisiów – Malwinę i Gniewosza, którzy pewnego dnia zabrali go nawet na zieloną szkołę. Książka przeznaczona dla dzieci w wieku 6-10 lat, napisana z wielkim poczuciem humoru. Joanna Olech jest także autorką ilustracji.

JOANNA OLECH

»Trudne słówka«

Wyd. „Literatura”. Dość nietypowy słowniczek, składający się z zabawnych scenek z życia znanych dobrze czytelnikom Miziołków. Ta rodzina kolekcjonuje słówka. Im trudniejsze, tym lepsze. Miziołek żongluje słówkami. Kasztyldo je rozgryza. Mamiszon obraca na języku. Tata, zwany Papiszonem, sypie słówkami jak z rękawa. Ich reakcje na rozmaite sytuacje uczą definicji takich słów, jak purysta czy malkontent. Kilkadziesiąt historyjek składa się przy okazji na portret współczesnej rodziny, która toczy odwieczną wojnę domową.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Ćapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

TKB – dziesięć dni z folklorem

Wisła, Szczyrk, Żywiec, Maków Podhalański i Oświęcim – to miejsca, w których gości od wczoraj wielka impreza folklorystyczna – Tydzień Kultury Beskidzkiej. Jubileuszowa, 45. edycja festiwalu, to 10 dni, w czasie których wystąpią polskie i zagraniczne zespoły. TKB to także liczne imprezy towarzyszące, np. „Festyn Istebniański”, „Wawrzyńcowe Hudy” w Ujsołach, jabłonkowskie Gorolski Święto czy Festiwal Folkloru Górali Polskich w Żywcu, na którym po raz kolejny zagości zaolziański zespół „Oldrzychowice”. Zespół często występuje na festiwalu, prawie za każdym razem przywołując jakąś nagrodę lub wyróżnienie.

– Do Żywca przyjeżdżamy bardzo chętnie, jest to chyba najlepszy festiwal, na którym występujemy, jeździmy tam już szósty lub siódmy rok z rzędu, we wcześniejszych latach też byliśmy kilkakrotnie – powiedział kierownik zespołu Marek Grycz. – W ciągu tych ostatnich kilku lat co roku pokazywaliśmy inny program, była np. „Rekrutka” czy „Zabawa w karczmie”. W tym roku pokażemy program pt. „Wesele góralskie”.

Tydzień Kultury Beskidzkiej kontynuuje tradycje Święta Gór organizowanego od 1933 roku. W 1963 roku festiwal przybrał nazwę Tygodnia Kultury Beskidzkiej i pod takim hasłem odbywa się do dziś. Impreza jest międzynarodowym wydarzeniem pod patronatem C.I.O.F.F. – Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwalu i Sztuki Tradycyjnej. W tym roku szczególnie w Wiśle świętowany jest jubileusz, bo to

właśnie tutaj impreza miała swój początek. Rozpoczęto wczoraj od uroczystego koncertu z okazji 45-lecia TKB. Tego samego dnia wręczono Nagrody Miasta Wisły w dziedzinie kultury. W tym roku przez estradę w Wiśle przewinie się 67 zespołów polskich i 23 zagranicznych. Pojawiają się grupy z Bośni i Hercegowiny, Brazylii, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Gruzji, Indii, Litwy, Martyniki, Meksyku, Portoryko, Portugalii, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Turcji, Ukrainy, Węgier i Włoch.

Tegorocznej edycji festiwalu towarzyszyć miało jeszcze jedno wydarzenie – szczyt państw bałtyckich. Lech Kaczyński zaprosił bowiem do Wisły prezydentów Litwy, Łotwy i Estonii, z którymi miał omawiać sprawy współpracy między krajami. Przed kilkoma dniami dwaj prezydenci odwołali jednak swój przyjazd i do Wisły zawita oprócz Kaczyńskiego tylko prezydent Estonii Toomas Hendrik Ilves.

Występy kapel, zespołów i solistów to nie wszystko, co czeka mieszkańców i turystów. Podczas TKB będą również organizowane wystawy oraz kiermasze ludowej twórczości, spotkania z gawędziarzami i poetami, seminaria, a także sesje popularnonaukowe. Zaplanowano ponadto wystawy malarstwa i fotografii rodzimych twórców oraz turniej skoków narciarskich na igielicie. Szczegółowy program imprezy na wszystkich pięciu festiwalowych scenach znaleźć można na stronie głównego organizatora – Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej: www.rok.bielsko.pl. (ep)

Krew jako polisa na życie

Wielu odpowiedzialnych rodziców zaraz po urodzeniu dziecka zaczyna oszczędzać dla niego pieniądze, które w przyszłości będzie mogło wykorzystać czy to w czasie studiów, czy też na kupno własnego mieszkania, lub załatwia mu polisę ubezpieczeniową, by w wypadku, że przytrafiłoby mu się coś złego, było zabezpieczone po stronie finansowej. Niektórzy rodzice – choć jest ich na razie niewielu – decyduje się na inną „polisę” – pobranie i przechowanie krwi pępowinowej dziecka.

Krew pępowinowa jest źródłem komórek macierzystych i ze względu na to nadającej się, podobnie jak szpik kostny, do przeszczepów. W wypadku, że dziecko zachorowałoby później np. na białaczkę, mogłaby mu zostać przeszczepiona jego własna krew pępowinowa. Krew ta może w wypadku zgodności posłużyć również do terapii kogoś z rodzeństwa, ewentualnie innego członka rodziny, choć u osób dorosłych możliwości są raczej ograniczone, gdyż krew pępowinowa ze względu na ilość zawartych w niej komórek macierzystych nadaje się przede wszystkim do przeszczepów u dzieci.

Jeden z wypadków pomyślnego przeszczepu krwi pępowinowej miał miejsce w styczniu br. w Klinice Hematologii i Onkologii Dziecięcej w Bydgoszczy. Komórki macierzyste z krwi pępowinowej swej siostry, przetworzonej, zamrożonej i przechowywanej w laboratorium Polskiego Banku Komórek Macierzystych w Warszawie, otrzymała 6-letnia dziewczynka leczona z powodu ostrego nawrotu białaczki limfo-

blastycznej. O pomyślnym przebiegu transplantacji informuje PBKM na swych stronach internetowych.

W naszych warunkach matka, decydująca się na pobranie i przechowanie komórek macierzystych, ma do wyboru dwie możliwości – bądź bezpłatne pobranie i przechowanie krwi w Banku Krwi Pępowinowej (BKP) w Pradze lub też odpłatne (ceny wahają się od 21 do 40 tys., w zależności od firmy, okresu przechowania i innych okoliczności) w jednym z dwu banków działających na zasadach komercyjnych. Obie opcje różnią się nie tylko pod względem finansowym. Bezpłatne pobranie krwi do BKP, będącego organizacją non-profit, wykonują tylko niektóre oddziały porodowe (najbliżej nas w Frydku-Mistku). Podstawowa różnica polega zaś na tym, że przechowywana w BKP krew może zostać wykorzystana nie tylko do leczenia danego dziecka lub jego krewnych, lecz również, w wypadku zgodności, obcych osób.

Samo pobranie krwi pępowinowej jest prostym, całkowicie bez-

Alena Poláčhová z Hawierzowa zdecydowała się zmrozić i przechować krew pępowinową swego syna Alexandra w prywatnym banku krwi pępowinowej.

bolesnym zabiegiem, nie zakłócającym przebiegu porodu. Krew pobrana jest do specjalnego pojemnika pobraniowego, dostarczonego przez bank krwi, w którym krew będzie przetworzona, zamrożona i przechowywana przy temperaturze – 196 st. C.

Na oddziale porodowym szpitala w Hawierzowie przed kilku dniami przeprowadzono czwarty zabieg pobrania krwi pępowinowej. Szpital współpracuje z obydwoma bankami krwi pępowinowej działającymi na zasadach komercyjnych („Cord Blood Center“ i „Archiv buněk“). Na zabieg zdecydowała się pani Alena

Poláčhová, która urodziła pierwszego syna Alexandra. Przyznaje, że nie wszyscy z jej otoczenia byli przekonani o sensowności jej decyzji. Przede wszystkim musiała długo przekonywać męża. Nawet jeden z jej krewnych, który jest ginekologiem, uważa przechowanie krwi z myślą o jej ewentualnym wykorzystaniu w przyszłości za bezsensowne rzucanie pieniędzy w błoto. Pani Alena jest jednak przekonana, że to dobra i rozsądna inwestycja, która kiedyś – być może – mogłaby jej dziecku uratować życie. – Człowiek wierzy, że krew ta nie będzie nigdy potrzebna, a jednak... Może to ase-

kuranckie podejście, ale gdyby mój syn potrzebował w przyszłości komórek macierzystych, a ja nie miałabym ich dla niego zmrożonych, robiłabym sobie wyrzuty – mówi.

Z rozmowy z młodą mamą wiadać, że swą decyzję dobrze prze-myślała i nim wybrała spółkę, która będzie przechowywała krew pępowinową jej dziecka, sprawdzała sobie wszystkie potrzebne informacje. – Dobrze jest przestudiować dokładnie warunki poszczególnych firm, przeczytać uważnie projekty umów – radzi matkom zainteresowanym pobraniem krwi pępowinowej. – Spółka, którą wybrałam, żąda zapłaty dopiero wtedy, gdy jest już pewne, że próbka krwi została prawidłowo pobrana – tłumaczy pani Alena. – Poza tym dowiem się, dla jak dużego dziecka ilość odebranej krwi byłaby wystarczająca. Gdyby się np. okazało, że tylko do 30 kg i wydawałoby mi się to niewystarczające, mogę zmienić jeszcze swą decyzję i odstąpić od umowy.

– Wydaje mi się, że ludzie czasem wydają pieniądze za mniej potrzebne rzeczy – dodaje, gdy zastanawiamy się nad tym, że chodzi o stosunkowo duży wydatek. – A argument, że dziś jeszcze komórki macierzyste nie mają szerszego zastosowania? Medycyna szybko się rozwija. Jest to podobne jak z telefonami komórkowymi – nie tak dawno były rzadkością, a dziś ma komórkę praktycznie każdy. Mając możliwość przechowania krwi mojego dziecka, chciałam ją po prostu wykorzystać.

DANUTA CHLUP

Obietnice na wyrost?

Bank Krwi Pępowinowej (Banka pupečnikové krve – BKP) to projekt praskiego Instytutu Hematologii i Transfuzji Krwi w Motolu. Działa on na zasadach non-profit, dlatego zależny jest w dużej mierze od sponsorów, z których największym jest obecnie fundacja „Kapka naděje”. W banku znajduje się aktualnie 2 967 szczepów krwi pępowinowej, przygotowanych do użycia w kraju i za granicą; kolejnych 700 znajduje się w kwarantannie. Do chwili obecnej w RC przeprowadzono 23 transplantacje krwi pępowinowej, z tym, że nie wszystkie szczepy pochodziły z BKP, były wśród nich również transplantaty z rejestrów zagranicznych

(z Niemiec, Włoch, Hiszpanii, Francji, Holandii, Szwajcarii, USA i Australii). W sześciu przypadkach wykorzystano krew pępowinową pochodzącą od rodzeństwa pacjentów. W naszym regionie pobranie krwi pępowinowej w celu jej podarowania do BKP oferują szpitale w Ostrawie i Frydku-Mistku.

Koordynator projektu, MUDr Šárka Rahmatová z Instytutu Hematologii, uważa, że darowanie krwi pępowinowej za pośrednictwem BKP jest dużo rozsądniejszym krokiem niż odpłatne jej przechowanie w bankach działających na zasadach komercyjnych – tylko do własnej potrzeby dziecka, któremu została pobrana.

– Celowe nakłanianie ciężarnych kobiet, by zrobiły coś dla zdrowia swego dziecka i zamroziły jego krew pępowinową, może pewnym grupom przynieść duże zyski, lecz samej matce (lub jej dziecku) prawdopodobnie nigdy krew ta się nie przyda. W niektórych przypadkach „nacisk” firm może doprowadzić nawet przyszłą matkę do stanu frustracji – wtedy, gdy np. nie może z szansy tej skorzystać z przyczyn finansowych – mówi lekarka, dodając, że ulotki firm oferujących odpłatne przechowanie krwi pępowinowej można znaleźć praktycznie we wszystkich szpitalach.

Obietnice wszechstronnego wykorzystania krwi pępowinowej, które znaleźć można w ofertach poszczególnych firm, należy – zdaniem Rahmatovej – traktować z rezerwą. – Wiele metod terapeutycznych, które mają przekonać matki do przechowania krwi pępowinowej, jest dopiero w fazie badań podstawowych i nikt nie wie na razie, w jakim kierunku badania te pójdą – odpowiada na pytanie naszej gazety, dlaczego lekarze zaangażowani w projekcie BKP są raczej sceptyczni wobec inicjatyw komercyjnych banków krwi pępowinowej. – Wykorzystanie krwi pępowinowej jest ograniczone. W wielu przypadkach bardziej skutecznym jest przeszczep szpiku kostnego. Przeszczep własnej krwi pępowinowej nie jest u chorych na białaczkę najlepszym rozwiązaniem, gdyż komórki macierzyste mogą mieć w sobie zakodowaną skłonność do ponownego zachorowania. Jest prawdą, że komórki macierzyste są już wykorzystywane w innych dziedzinach medycyny, np. w kardiologii i neurologii, gdzie pomagają w regeneracji uszkodzonej tkanki. Na razie za lepsze rozwiązanie uważany jest jednak przeszczep własnego szpiku kostnego pacjenta. (dc)

Ordynator jest za

Panie ordynatorze, pobranie krwi pępowinowej i jej przechowywanie z myślą o wykorzystaniu w przyszłości zawartych w niej komórek macierzystych w celach terapeutycznych jest jeszcze na razie niezbyt rozpowszechnione. Również poglądy lekarzy na ten temat się różnią. Co pan sądzi o tej możliwości? – Pytam MUDr Petra Wiecka, ordynatora oddziału ginekologiczno-położniczego Szpitala z Polikliniką w Hawierzowie.

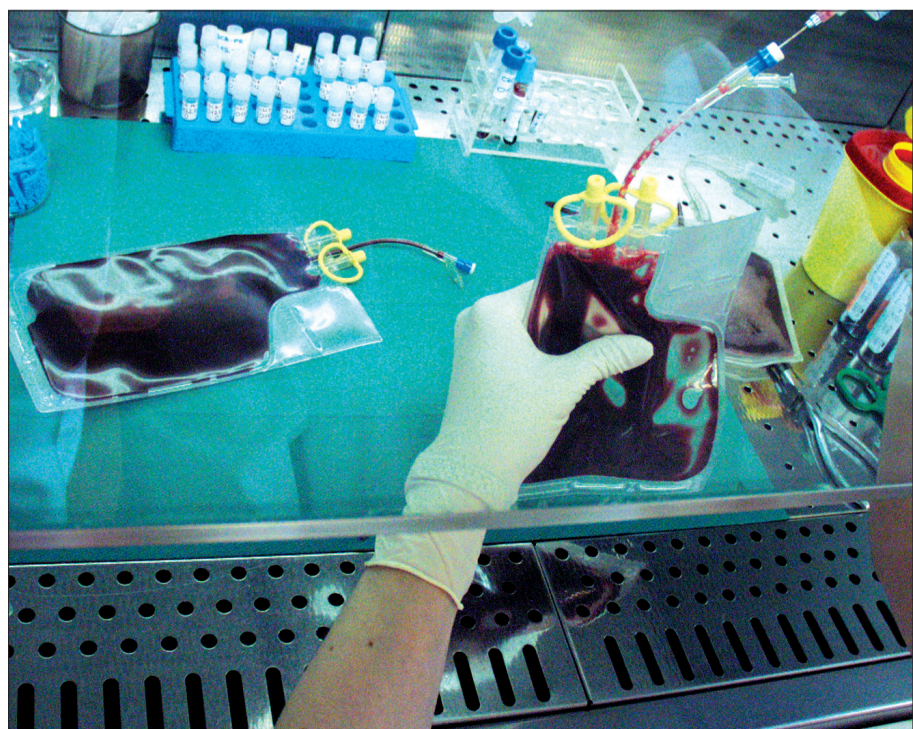
Biorąc pod uwagę szybki postęp w medycynie, uważam to za bardzo dobrą inwestycję. Już dziś leczy się z zastosowaniem komórek macierzystych szereg chorób, a ich wachlarz będzie się z pewnością poszerzał.

Co dziś można leczyć przy zastosowaniu komórek macierzystych?

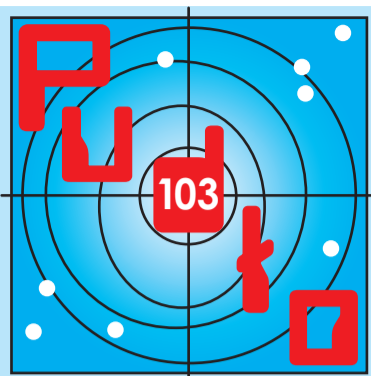
Przede wszystkim białaczkę, ale zaczyna się je stosować również w terapii chorób związanych z ciężką ischemią, obumarciem organów – np. tzw. nogi diabetycznej, a także chorób ośrodkowego układu nerwowego. Zastosowań tych będzie przybywało.

Niektórzy lekarze są zdania, że przechowywanie komórek macierzystych to zwykły biznes, naciąganie ludzi. Co pan o tym sądzi?

Jeżeli państwa nie stać na to, by zapewnić obywatelom pewne usługi ponadstandardowe, wtedy zmuszeni są oni koszty te wziąć na swoje barki. Niektóre nowoczesne metody terapii i prewencji są na tyle kosztowne, że ludzie muszą finansować je z własnej kieszeni, ponieważ państwo wspierające służbę zdrowia siedmioma procentami produktu krajowego brutto nie jest w stanie tego robić. Już teraz zainteresowani płacą sami np. za szczepienie przeciwko rakowi szyjki macicy, co stanowi kwotę 12 tys. koron. Wydatków tych będzie przybywało. To wolna decyzja każdego, czy chce zapewnić sobie dostęp do najnowszych metod leczniczych. Kto zdecyduje się, że tak, na pewno nie popełnia błędów. Osobiście inwestowanie w zdrowie uważam za lepsze niż np. w fundusze akcyjne. (dc)

Preparatyka krwi pępowinowej w laboratorium BKP w Pradze Motolu.

Notatki z Turcji (1)

Turcja to ostatnio jedno z najbardziej lubianych miejsc wakacyjnego odpoczynku. Wczasowicze i turyści przybywają tu zwabieni błękitnym morzem, gorącymi plażami, egzotyczną roślinnością, a także niezwykłą orientálną kulturą z całym bogactwem zabytków oraz interesujących miejsc godnych podziwu i zwiedzenia. Ot, większość wczasowiczów i turystów wyrusza z tego powodu na wybrzeże jednego z czterech otaczających Turcję mórz – Śródziemnego, Marmara, Egejskiego i Czarnego – lub do takich miast, jak: Sztambuł, Troja, Efez czy Milet. Mnie w te wakacje przyszło zwiedzić Ankarę – stolicę Turcji. I będąc szczerą, muszę stwierdzić, że Ankarę nie opływa prawie w żadną z wyżej wymienionych atrakcji. Prawdą jest także, że nie wyruszyłam do Ankarę w czasy ani z czystej chęci zwiedzenia tureckiej stolicy, lecz jako uczestniczka projektu organizowanego w ramach programu Unii Europejskiej „Młodzież”. Tematem projektu były regiony tureckie: „Siedem regionów, siedem kultur”. Udział w imprezie wzięły grupki młodzieży z Czech, Słowacji, Polski, Litwy, Bułgarii oraz Turcji. A impreza była bardzo udana. O tym, jak bardzo udana, pragnę napisać w kilku artykułach, które pojawią się na łamach tej rubryki. Dziś pierwsze „Notatki z Turcji” pod tytułem: **ANKARA**.

Już kilka stolic przyszło mi zwiedzić. Moją dotychczasową wiedzę na ten temat dałoby się streścić w takim zdaniu: stolica jest zazwyczaj największym miastem w danym kraju, najwybitniejszym pod

względem historii, gospodarki i kultury oraz miastem, które jest godnym reprezentantem swego państwa. Ankarę zapewne odstaje od tej definicji. Jest ona dopiero drugim co do wielkości miastem Turcji – co do ludności bowiem Sztambuł dwukrotnie ją przewyższa. Historycznego znaczenia nabrała Ankarę dopiero w 1923 roku, kiedy obrano ją przede wszystkim ze względów strategicznych na stolicę nowo powstałej Republiki Tureckiej.

miastami. Ankarę bowiem leży w Centralnej Anatolii, która jest najsuchszym regionem w Turcji. Dookoła nic prócz jałowych stepów odznaczających się brunatną gliną i suchymi gałęziami krzewów. Krajobraz, który ostro kontrastuje z nowoczesnymi budowlami, starającymi się podkreślić ważność stolicy. Budowle są to jednak raczej niefaktyczne. Domy niczym z klocków lego. Gdyby nie strzeliste wieże minaretów, które od czasu do czasu uatrakcyjniały architekturę mia-

Jeden z licznych meczetów w Ankarze. Wielce byliśmy jednak zaskoczeni, kiedy stwierdziliśmy, iż pod meczetem znajduje się najzwyklejszy w świecie supermarket. Cóż, za komfort – po modlitwie od razu można wybrać się na zakupy.

Ankarę jest wprawdzie ważnym ośrodkiem handlowym i przemysłowym, jednak wcale nie najważniejszym. To samo można powiedzieć o jej kulturze oraz zabytkach. Podsumowując, Ankarę nie wywarła na mnie wielkiego wrażenia. To dziwna stolica. Osadzona w smutnym krajobrazie kojarzącym się bardziej z biednymi wsiami niż osłepiającymi bogactwem wielkimi

sta, niedługo trwałoby zwiedzenie stolicy. Stwierdziłem, że Ankarę nie jest typową miejscowością turystyczną, podkreślał choćby fakt, że podczas całego pobytu nie udało mi się kupić widokówki przedstawiającej krajobraz stolicy. Jedyń, jaką w pewnym kiosku mi zaproponowano, była ta z uroczymi zabytkami Sztambułu. Masz ci babo placek... (Cdn) **hela**

Olimpijskie refleksje

Niedawno zaciąłem się w sklepie z modnymi gadżetami dla młodzieży. Chodzi o taki kram, w którym można kupić prawie wszystko: od koralików aż po koszulkę z napisem „Choć nie jestem detektywem, zawsze znajdę budkę z piwem”. Z zaniepokojeniem począłem przeglądać obszerną wystawkę z bardzo modnymi ostatnio okrągłymi przypinkami w różnych rozmiarach i kolorach, niosących bardziej lub mniej tandetne przesłania. Owszem zdarzało mi się natrafić na wyjątkowo trafne hasło lub obrazek. Takich właśnie szukałem, ponieważ uważam, iż wyrosłem już dawno z glanów i taniego wina, toteż noszenie naiwnych haseł na ubraniu już od dłuższego czasu nie leży w moim guście.

Kwestia estetyki jawi się tutaj poniekąd drugoplanowo, gdyż waleorem pierwszorzędym w tej sprawie ma być przekaz. Mówiąc prościej, wszystkie przypinki są okrągłe i kolorowe, ważniejsze jest ich znaczenie. Tak więc dokonując wyboru, wzgardziłem obrazkiem smajlika, napisem „punks not dead” oraz pięciolistkiem marihuany.

Rozwijając temat popularnych „badzików”, nie miałem wcale na celu dojść do puenty dotyczącej zakupu dokonanego owego dnia. Chodziło mi raczej o aluzję do przypinki, która w ostatnich dniach zdobyła sobie największą u nas popularność. Moim zdaniem nie na długo, chociaż, kto wie... może jeszcze o niej usłyszymy. W każdym razie chodzi o sławną flagę Tybetu na kłapie znanego nam wszystkim czeskiego polityka.

Otóż pan Mirek, nieustraszony obrońca praw ludz-

kich o charakterze buntowniczego piętnastolatka, przypiął sobie badzik z symbolem ludu tybetańskiego w związku z nadchodzącą olimpiadą w Pekinie. Nie ważne, czy podzielił jego zdanie. Ważne, że nie wszyscy jesteśmy tego samego zdania. I on, jako reprezentant narodu, mógłby brać ten fakt pod uwagę. W końcu władze chińskie, odpowiadając różnorakimi posunięciami, nie będą pytać kto był za, a kto przeciw, czyż nie? Ostrożniej z tymi przypinkami, panowie. Arena międzynarodowa to nie dyskoteka na kolościach ani szkolne podwórko.

Z drugiej strony podziwiam premiera za odwagę. Wobec tak potężnego imperium, jakim są Chiny, jest to apel w stylu „mam was gdzieś, zakujcie mnie w kajdany”. Nie trudno się domyśleć, że olimpiadę nie ominą podobne ekscesy. Już nie mogą się doczekać. Nareszcie w tym – nadal jesczcie sportowym – święcie pojawi się pewna nutka „prawdziwej” rywalizacji. Zapowiada się emocjonalne widowisko, spędzimy więcej czasu przed telewizorem, spałaszujemy więcej popcornu, wchłonimy więcej popkultury, obejrzymy więcej reklam, wydamy więcej pieniędzy. Partnerzy medialni oraz sponsorzy – nie tylko z Chin, ale i z całego świata – mogą być wdzięczni takim ludziom, jak pan premier, za nietuzinkowe chwytły marketingowe, które dadzą nam poczucie, że „coś” się dzieje. Jednak to, co się naprawdę dzieje – w górzystej krainie zwanej Tybetem – wiedzą pewnie nieliczni, a najlepiej miejscowi; i to oni będą przez cały czas trwania olimpiady w tle sportowych zmagani. **TR**

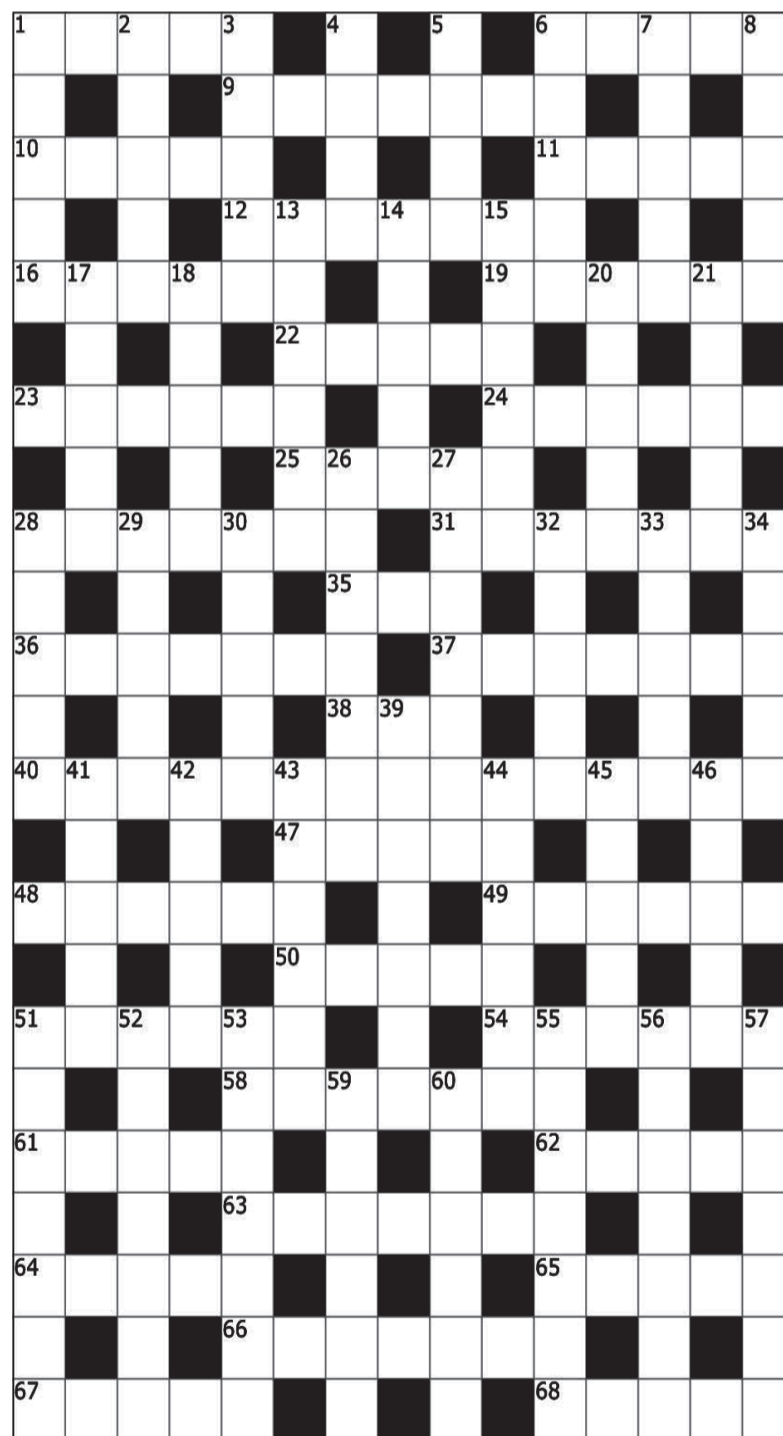

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. narkotyk z makówek 6. imię czeskiej artystki Kočičkovéj 9. muzałmański anioł muzyki 10. jedno z imion Norwida 11. kowalny metal z grupy lantanowców 12. polewanie ciała wodą przez sitko 16. Roald Amundsen 19. muzyczna wprawka 22. jednośląd Szurkowskiego 23. miasto w Górach Świętokrzyskich 24. najdawniejsza zachowana religia w Indiach 25. usterka niewielka 28. czerwona mocno działa na byka 31. dział matematyki 35. duchowny prawosławny 36. rącznik pospolity 37. niezgoda między przyjaciółmi 38. stolica Baszkirii 40. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Znany polski artysta malarz, rzeźbiarz i scenograf) 47. ograniczona martwica tkanek 48. zajazd 49. antonim pasywów 50. Godunow 51. pies stepowy 54. futebal na rewolwer 58. element fortyfikacji stałej 61. Stary w Krakowie 62. stal na przyrządy precyzyjne 63. przestawienie głosek lub sylab w wyrazie 64. upadek firmy 65. siłacz z *Quo vadis* 66. rym niedokładny 67. mimowolny ruch mięśni 68. dręczący sen.

PIONOWO: 1. gwałtowny połączony z burzą 2. dawna Smyrna 3. autor *Kubusia Puchatka* 4. podziemny ssak owadożerny 5. owrzodzenia słuźówki jamy ustnej 6. wybrany król do czasu koronacji 7. najstarsze miasto Finlandii 8. złotówka Hindusa 13. kolczasty krzew owocowy 14. pokaz mody 15. drapieżny kot o cennym futrze 17. bywa uparty 18. ciężki, do ubijania asfaltu 20. ojczyzna Gandhiego 21. pilnowanie 26. lądująca część rakiety 27. spaja cegły 28. sucha dolina o płaskim dnie i stromych zboczach 29. papier wartościowy uprawniający do dywidendy 30. Ford 32. na Podhalu gospodarzy 33. górna część grzbietu poniżej karku 34. gra na scenie 39. przewidywany zwycięzca gonitwy 41. swawolnik 42. Dariusz w piaskownicy 43. w rękę Skrzetuskiego 44. *Pierwszy krok w chmurach* napisał 45. organ dowodzenia 46. po prostu dziura 51. niemiecki samolot bombowy 52. pustynia w Chile 53. imię prezydenta Lincolna 55. werwa 56. prawie pionowa ściana skalna 57. zbrojna napaść 59. rusztowanie dla skaźca 60. ryba gotowa do tarła.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 26 lipca:

Poziomo: 4. WYLEW 10. UKAJALI 11. INDYCY 12. LEMUR 13. IMBECYL 14. TRAKTOR 15. ISUZU 16. LIBELLA 20. OSADNIK 24. IMAGIZM 27. SAMIEC 28. EKSTRA 29. HAMULEC 33. POLA GOJAWICZYŃSKA 39. ANATH 40. PADALEC 41. ETRUSKA 42. CLINT 43. KARACZI 47. ODSŁONA 51. BOKASSA 54. LEKTOR 55. REJTAN 56. OZIEROW 57. LISZAJ 58. ITALIA 59. ABSALON.

Pionowo: 1. PUKIEL 2. BAOBAB 3. BAKCYL 4. WILLIAM 5. LIMBURG 6. WIRTUOZ 7. ODWAGA 8. ACETON 9. PEDRAK 17. IDAHO 18. ELITA 19. LICHO 21. SMECZ 22. DESEŃ 23. IGREK 25. AMMAN 26. ILLIT 30. AJACCIO 31. UWAJIMA 32. ECHE-TOS 33. PEPEK 34. LIDER 35. GOLEC 36. YPRES 37. SOSNO 38. AGAMA 44. ANEMIK 45. AUTYZM 46. ZBROJA 48. DARWIN 49. ŁAJDAK 50. NIANIA 52. KLIPS 53. SOREL.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Anne Wilson „Serniki, torty bezowe & desery”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 8. 8. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: **Bronisław Sembol z Mostów koło Czeskiego Cieszyna**.

SOBOTA 2 SIERPNI

TVP 1

6.00 Savannah (s.) 6.45 Był taki dzień 2 sierpnia 6.48 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Do przerwy 0:1 8.40 Kadra 2012 9.00 Sekretny świat misia Beniamina (dla dzieci) 9.25 Ziarno 9.55 Baranek Shaun 10.05 Gwiezdny pirat - Pułapka 10.30 Szkoła złamanych serc 11.20 Janosik - Tańcowali z bójnicą 12.15 Dole i niedole rodziny szympanów 12.40 Koma.pl 13.00 Wiadomości 13.15 Giuseppe w Warszawie 14.50 Bulionerzy - Kohabitacja 15.25 Dzikie Karaiby - Wyspy skarbowe 16.20 Śmiechu warte 16.45 Przebojowa noc 17.00 Teleexpress 17.25 Glińnarze z przypadku 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Znaki 22.15 Aptekarz (film franc.) 23.40 Wplątany (film kop.) 1.10 Pojedynk (film bryt.) 2.50 Był taki dzień 2 sierpnia

TVP 2

5.45 Echa Panoramy 6.15 Przygrywka 6.50 Spróbujmy razem 7.15 Olimpijczycy 2008 7.45 Poezja łączy ludzi 7.55 M jak miłość (s.) 8.45 Barwy szczęścia (s.) 9.45 Egzamin z życia 10.40 Jak się nie ubierać - Kobiety po rozwodzie 11.45 Upadek Cesarstwa Rzymskiego 13.20 Święta wojna - Bercik z Bullerbyn 13.50 Sopot Hit Festiwal - Nominacje 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Żona emeryta w akcji (s.) 15.00 Sopot Hit Festiwal - Nominacje 15.05 Podróż z zartem 16.05 Na dobre i na złe 17.05 Brzydula Betty (s.) 17.50 Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi” 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Tak to leciało! 19.45 Lato do kwadratu 20.05 Dookoła mediów - Tomasz Jachimek 22.05 Zakręcony piątek (film USA) 23.40 Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi” 23.50 Słowo na niedzielę 0.00 Panorama 0.15 Sport-telegram 0.25 Instykt zabójcy 1.55 Europa da się lubić - Luz blues.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 7.55 Wakacje z duchami 8.40 Przegląd prasy 8.45 Cukierka dziadka Benka 10.58 Serwis kulturalny 11.03 Było, nie minęło 11.57 Reportaż z prawdziwego zdarzenia 13.00 Telenowyny 14.00 Na rozkaz 15.00 Półkownik 16.00 Światowiec 16.45 Aktualności 16.50 Tygodnik regionalny 18.00 Aktualności 18.45 Patefon Ujka Ericha 19.00 U nos w Bytkowie 19.30 Kawiarnia naukowa 20.00 Raport z Polski ekstra 21.00 Moje Chiny - Taishan w prowincji Guangdong 21.45 Aktualności 21.55 Sobotni magazyn sportowy 23.30 Patrol 23.52 Grand Prix Czech w Pradze 0.46 Raport z Polski ekstra 1.13 Zdrowie na żywo.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Power Rangers (s.) 7.15 Przygody w siodle 8.15 Hugo (dla dzieci) 8.45 Gwiezdny cyrk 10.45 Pingwinek Amundsen 12.35 Czarodziejki (s.) 13.35 Się kręci 14.00 Grand Prix Węgier - Kwalifikacje 15.05 Się kręci 15.45 Przygoda z piratami 17.45 Rodzina zastępcza - Zawodowe ambicje 18.50 Wydarzenia 19.30 Spadkobiercy 20.00 Tina (film USA) 22.45 Predator II 1.05 Siostra Betty (film kop.) 3.05 Ale kasa 4.05 Zakazana kamera.

TVC 1

6.00 Szlakiem... 6.15 Muminki (s. anim.) 6.35 Sezamie, baw się razem z nami 7.00 Sierżant Pasek (s. anim.) 7.10 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.35 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 8.00 W domu smakuje najlepiej 8.15 Uwolnić orkę III (film USA) 9.40 Sprawy detektyw Patarcza 10.05 Miss Europe and World Junior 2007 10.40 Hibernatus (film fr.-wł.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue 13.05 Droga do zwycięstwa (s. dok.) 13.20 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 13.50 Hobby magazyn 14.20 Świat zwierząt 14.45 Oczarowanie (s.) 15.40 Edukacja Rity (film br.) 17.30 Z życia zwierząt 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.10 Widma są wśród nas (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy

na milion 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Niepodpisany guzik (film czes.) 21.40 Wiadomości, sport 21.48 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 21.55 Pewnego razu na Dzikim Zachodzie (film wł.-USA) 0.40 Choking Hazard (film czes.) 2.00 Film o filmie „Choking Hazard”.

TVC 2

6.10 Wiadomości STV 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 10.15 Folklorika (mag.) 10.35 Nasza wieś (mag.) 10.55 Wiejscy muzycanci 11.25 Czeska piosenka 12.25 Simpsonowie (s. anim.) 12.45 Piątka w Pomarańczy 13.10 Sabotaż (mag.) 13.35 David Bowie 15.05 Katastrofy lotnicze (cykl dok.) 16.05 Kamera w podróży (cykl dok.) 17.05 La Boudeuse: Odkrywanie narodów morza (cykl dok.) 18.00 O języku czeskim 18.15 Po Moście Karola z prof. F. Dvořákem 18.30 Kultura.cz (mag.) 18.55 Tybet w Nepalu 19.00 Muzyka klasyczna 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Khamoro 2008 (koncert) 21.30 Budowy, powódzie i rekonstrukcje w historii Mostu Karola (dok.) 22.00 Organy (dok.) 22.55 Noc z Andełem 0.25 Program rozrywkowy 1.10 Crescendo (mag.) 2.05 Orkiestra Gustava Broma.

NOVA

5.55 Rudi i Trudi (s. anim.) 6.20 W.I.T.C.H. (s. anim.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.45 Batman zwycięzca (s. anim.) 8.10 Kalifornijskie lato (s.) 9.05 Sekundy przed wypadkiem (dok.) 10.05 Lassie (film kop.) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 Wytrych (film czes.) 14.00 Książę Waleczny (film kop.) 15.50 Tomcio Grubasek (film USA) 17.45 Winnetou w Dolinie Sepów (film niem.-jug.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Wygraj randkę (film kop.) 21.55 Ballistic (film USA-niem.) 23.40 Nowokaina (film USA) 1.50 Czeski bodyguard.

PRIMA

6.10 Flipper i Lopaka (s. anim.) 6.35 Tazmania (s. anim.) 7.00 Gwiezdna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.20 Sylwester i Tweety (s. anim.) 7.35 Bajer z Bel-Air (s.) 8.25 Will & Grace (s.) 8.50 Przyjaciele (s.) 9.15 Salon samochodowy 10.05 Prima boisko 10.25 M.A.S.H. (s.) 11.20 Helicopters (s.) 12.20 Ameryka poszukuje topmodelki (reality show) 13.15 Kasia Brzydula (s.) 14.20 Mistrz kierownicy ucieka III (film USA) 15.55 Krzyk wolności (film br.) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Pearl Harbor (film USA) 23.35 Godziny szczytu II (film USA) 1.05 Zadzwoń do jasnovidza 2.50 Komisarz Diana Carr (s.).

NIEDZIELA 3 SIERPNI

TVP 1

5.55 Savannah (s.) 6.40 Był taki dzień 3 sierpnia 6.43 Jestem silny 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Domisie (dla dzieci) 8.20 Klub przyjaciół Myszk Miki 8.50 Sekretny świat misia Beniamina 9.15 Maszyna zmian - Wielka forsja 9.45 Dzielnik pies Shiloh 11.30 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Lagardere (film franc.) 15.00 Bulionerzy - Chuligan 15.30 Dzikie Karaiby - Rafy i wraki 16.25 Studio Łało-Grzało 17.00 Teleexpress 17.20 Przebojowa noc 17.35 Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem 18.25 Apetyt na miłość 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Bicie serca (film USA) 21.55 Amerykańska rapso dia 23.50 Popiół i diament 1.25 Serwis TV 1.50 Oczywiście 2.00 Był taki dzień 3 sierpnia.

TVP 2

5.55 Droga 7.00 Klinika małych stworzeń 7.25 M jak miłość (s.) 8.20 Ostojka 8.50 Z Dwójką bezpieczniej 9.00 Dzika przyszłość - Wieloramienny las 9.35 Zaczęły gwiazdy - Jakub Przebindowski 10.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat 10.35 Park prehistoryczny 11.30 Makłowicz w podróży - Ekwador, kraj pełen skarbow 11.55 Sopot Hit Festiwal - Nominacje

12.00 Co słycać, koteczku? 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces 16.10 Na dobre i na złe - Nieoczekiwany powrót 17.05 Brzydula Betty (s.) 17.50 Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi” 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Tak to leciało! 19.45 Lato do kwadratu 20.05 Oczy Anieli (film USA) 20.50 Za szybcy, za wściekli (film kop.) 22.45 Magazyn Ekstraklasy 23.40 Wakacyjne ulice kultury 0.00 Panorama 0.20 Aga Zaryan 1.10 Desperacka jazda.

TV KATOWICE

6.49 Integracja 7.02 Wierzę, wątpię, szukam 7.45 Aktualności 7.50 Nie tylko dla pobożnych 8.00 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Światowiec 10.00 Teleplotki 10.53 Serwis kulturalny 11.00 Moje Chiny - Taishan w prowincji Guangdong 12.03 Telewizja objazdowa 12.52 Serwis kulturalny 13.00 Moje Chiny - Hongkong 14.00 Teleplotki 15.01 Raport z Polski ekstra 16.01 Nieznani sprawcy 16.45 Aktualności 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.15 Era kobiet 18.00 Aktualności 18.45 Retransmisje sportowe 21.45 Aktualności 21.55 Hat-trick 23.33 Światowiec 0.03 Sportowa niedziela 0.59 Teleplotki 1.27 Telewizja objazdowa 1.55 Młodzież kontra.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Piotruś Pan i piraci (s.) 7.15 Monster Warriors 7.45 Power Rangers (s.) 8.45 Dzika Afryka 9.45 Rodzina zastępcza - Zawodowe ambicje 10.45 Tropiciel śladów 13.00 Świat według Kiepskich (s.) 13.30 Studio F1 14.00 Grand Prix Węgier 16.00 Studio F1 16.15 Jaś Fasola 16.45 Halo, Hans! - Termosjada 17.45 Rodzina zastępcza 18.50 Wydarzenia 19.30 Spadkobiercy 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 21.00 Wzór 22.05 Wybory Miss Polski 2008 0.05 Przyrodnia siostra (film USA) 2.05 Magazyn sportowy.

TVC 1

6.05 Śpiewanki 6.10 Rok ma 12 miesięcy 6.30 Muminki (s. anim.) 6.55 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.20 Poranek z Dadą (dla dzieci) 7.30 Piękno 8.05 Teraz prowadzą dziadek z babcią 8.10 Lekcja śpiewu 8.55 Książka do plecaka 9.00 Bajka 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Ucieczka do Budapesztu (s.) 12.00 Oczarowanie słoniami (dok.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.50 Słowo na niedzielę 14.55 Nasza jedenastka (film czes.) 16.25 Szczyty gór z Władimirem Čechem 16.55 TVC 17.15 O skarb Agnieszki Czeskiej 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Etykieta 18.15 Tarcze królestwa czeskiego 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Cichy ból (film czes.) 21.30 Inspektor Lynley (film br.) 23.05 Wiadomości, sport 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Huff (s.) 0.20 Świat sztuki: Dustin Hoffman 1.05 Talk show J. Krausa 1.45 Lotewska pieśń.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 City Folk - Dublin 7.40 Tybet w Nepalu 7.50 Panorama 8.30 Antologia czeskiego humoru 9.10 Poszukiwania czasu utraconego 9.30 Po powierzchni 9.50 Organy (dok.) 10.45 Po Moście Karola z prof. F. Dvořákem 11.00 Mity i fakty historii: Czngischan (cykl dok.) 11.50 L. Janáček: Její pastorkyňa (opera) 13.45 Świat sztuki: Dustin Hoffman 14.30 Retro Prague 2008 14.50 Droga do domu (film USA) 16.35 Znaki i rytuały 16.50 Święci i świadkowie 17.05 Samotna matka (film USA) 18.30 Kultura.cz 19.00 Alicja w krainie czarów 19.30 Obrazki z Europy (cykl dok.) 20.00 Wiewiórka na temat: Dlaczego jest nam potrzebna demokracja 22.10 Na pływalni z V. Komárkiem (talk show) 22.35 Vera Drake (film br.-fr.) 0.35 Johnny Griffin! 1.35 Obrazki z Europy.

NOVA

5.55 Rudi i Trudi (s. anim.) 6.25 W.I.T.C.H. (s.) 6.50 Cudowny świat Walta Disneya

7.45 Batman zwycięzca (s. anim.) 8.10 Sue Thomas - słyszące oczy FBI (s.) 9.10 Kto znalazł przyjaciela - skarb znalazł (film wł.-USA) 11.10 Mały pitawal z dużego miasta (s.) 12.15 But Melichar (film czes.) 13.30 Wyścigi Formuły I na Węgrzech (transmisja) 16.20 Jaś Fasola (s.) 16.55 Gwiezdne wojny - Epizod I: Mroczne widmo (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Polubić czy poślubić (film USA) 22.20 24 godziny (s.) 23.55 Tajemniczy nieznajomy (film kan.) 1.45 Sprawy Da Vinci (s.).

PRIMA

6.10 Flipper i Lopaka (s. anim.) 6.35 Tazmania (s. anim.) 7.00 Gwiezdna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.20 Sylwester i Tweety (s. anim.) 7.30 Bajer z Bel-Air (s.) 8.00 Przyjaciele (s.) 8.25 Najbardziej niesamowite widea świata 8.35 Koniec Hitlera (dok.) 9.35 Świat 2008 (mag.) 10.00 Z Primą na Euro 10.25 Rosemary & Thyme (s.) 11.25 Chmury nad Sommarholm (film niem.) 13.10 Kasia Brzydula (s.) 14.20 Południowy Pacyfik (film USA) 16.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Ber nebo neber 21.00 Miłość i wojna (film USA) 23.15 Inwazja (s.) 0.05 Zakładnicy (s.) 0.50 Zadzwoń do jasnovidza 2.35 Jets (s.).

PONIEDZIAŁEK 4 SIERPNI

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.14 Kwadrans po ósmej 8.30 Świnaka Peppa - Kiermasz dobroczynny 8.35 Owocowe ludki - Lodowata wyspa 9.05 Budzik 9.35 Domisiowe bajki 9.40 Na wysokiej fali 10.05 Janosik - Worek talarów 10.55 Wielki świat małych odkrywców 11.15 Ukraina na fali czyli Roksa i Oksana 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Plebania (s.) 13.15 Siódme niebo - Zagubione dusze 14.00 Klan (s.) 14.25 Dęblińscy 15.00 Wiadomości 15.10 Zaopiekuj się mną - Ukryte plany 16.05 Jaka to melodia? - wydanie specjalne 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Przebojowa noc 17.40 Moda na sukces (s.) 18.30 Śmiechu warte 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Wesele 22.10 Hamlet 44 23.05 Żądza krwi - W cieniu zła 0.40 Kojak (s.)

TVP 2

6.15 Smaczne Go! Norbi 7.15 Euroexpress 7.25 Przystanek praca 7.40 Kacper 8.10 M jak miłość (s.) 9.00 Barwy szczęścia (s.) 10.00 Egzamin z życia 10.50 Sąsiedzi (s.) 11.25 Córki McLeoda - Nowa odsłona 12.15 Harry i Henderssonowie - Papuga 12.40 Jesteś tym, co jesz - Anil i Afshan 13.10 Kto nas pokocha? - Lubsko 2008 13.40 Znaki czasu (mag.) 14.05 Dubidu (pr. muz.) 15.00 Statek miłości (s.) 15.55 Na dobre i na złe 16.55 M.A.S.H. (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Codzienna 2 m 3 19.35 Sopot Hit Festiwal 2008 20.10 Dr House (s.) 21.00 Oficerowie 21.55 Pierwszy cesarz - Człowiek, który stworzył Chiny 23.45 Festiwal Filmu i Sztuki „Dwa Brzegi” 0.00 Panorama 0.15 Rozdarcie, czyli Gombro w Berlinie 1.20 Roby Lakatos 2.10 Pod powierzchnią 2.30 Sennik polski 2.35 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd portali internetowych 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 TV Katowice poleca 9.00 Serwis info 9.55 Biznes otwarcie dnia 11.06 Serwis kulturalny 11.49 Info dzień 12.07 Pięć minut dla zdrowia 12.15 Serwis info flesz 13.06 Okno na Polskę 13.21 Info dzień 15.11 Raport z Polski 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Trzecia szansa 17.00 TV Katowice poleca 17.10 TV Katowice zaprasza 18.00 Aktualności 18.55 Tygodnik regionalny 19.15 W poszukiwaniu drogi 19.40 Cud zdrowia 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Sport, aktualności 22.18 Minął dzień 23.44 Diamentowy szlak 0.36 Wokół toru.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Ko-

chanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.25 Powrót Arabeli (s.) 9.00 Słodkie zmartwienia 9.30 Czarodziejki (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Zwirowany świat Malcolm 12.00 Gorące Hawaje 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Miodowe lata (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Tylko miłość (s.) 17.30 Daleko od noszy - Koncert Rolling Stonesów 18.00 Miodowe lata 18.50 Wydarzenia 19.30 Mamuśki 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Kolejne 48 godzin (film USA) 23.15 Nieustraszeni 0.15 Fala zbrodni - Bestia.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, baw się razem z nami 9.00 Nasza jedenastka (film czes.) 10.30 Program rozrywkowy 10.55 Kierunek równik (cykl dok.) 11.50 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe 13.00 Wyspy zapomnianego spokoju 13.30 Co to znaczy w domu? 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.40 Zwirowana dziewczyna (s.) 15.05 Lot 29 (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Niedźwiedzie niezłego nie wiedzą (s.) 16.15 Wędrowki po krainie 16.25 Bob Budowniczy (s. anim.) 16.35 Z Hurvinkiem do lekarza (s. anim.) 16.45 Mateuszek (s. anim.) 17.05 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Dzikie kraj (s.) 21.00 Podróż po... (pr. cykl.) 21.30 Reporterzy TVC 22.05 Borsalino i spółka (film kop.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej 10 23.55 Polityczne spektrum 0.20 Nieznani bohaterowie 0.50 Zwierzenia plastików 1.15 Seks w wielkim mieście (s.).

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.35 Kultura.cz (mag.) 7.30 TVC 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Gra w zielone 13.10 Klocki 13.20 Uwolnić orkę III (film USA) 14.45 Katastrofy lotnicze (cykl dok.) 15.35 Peking 2008 (dok.) 16.30 Bohemians Praha - SK Sigma Olomouc (transmisja meczu piłki nożnej) 19.20 Wiadomości w języku migowym 19.25 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Habsburgowie (s. dok.) 20.55 Nieznani bohaterowie 21.20 Martwi jak ja (s.) 22.10 Synkopa odporności 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Notes (pr. muz.) 23.55 Fokuz TVC24 0.20 Nocny klub filmowy: Ich dwóch (film USA) 1.50 Jak się żyje...

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juny (s.) 9.30 Miłość musi zaczekać (film niem.) 11.20 Julie Lescaut (s.) 13.05 Lea Parker (s.) 14.05 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 15.05 Zagubieni (s.) 16.00 Kobra 11 (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.20 Dwóch i pół (s.) 17.45 Redakcja (s.) 18.40 Dr House (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Powrót komisarza Rexa (s.) 21.05 Liczby (s.) 21.55 Jackie Brown (film USA) 0.45 Skazani za niewinność (s.).

PRIMA

6.30 Party z kucharzem 7.00 Tabaluga (s. anim.) 7.30 Gwiezdna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 8.00 Malcolm w tarapatkach (s.) 9.00 Przyjaciele (s.) 9.25 Nieustraszone (s.) 10.20 Siódme niebo (s.) 11.15 Medicopter (s.) 12.10 Diagnoza morderstwo (s.) 13.05 Pomoc domowa (s.) 13.35 Hunter (s.) 14.30 Renegat (s.) 15.25 Will & Grace (s.) 15.50 Jordan (s.) 16.40 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Zgadnij, kim jestem 21.10 Gotowe na wszystko (s.) 22.05 Zabójcze umysły (s.) 23.05 Specjaliści (s.) 0.05 Sprawa dla dwu (s.) 1.10 Zadzwoń do jasnovidza 2.50 Klinika (s.).

ŻYCZENIA

Niech Twoje lata w zdrowiu mijają,
a wnuki zaś radość sprawiają.

Dnia 3. 8. 2008 obchodzi swój piękny jubileusz 70 lat

pani BRONKA RECMANIOK

z Olbrachcic. Wiązanek najserdeczniejszych życzeń szczęścia, a szczególnie zdrowia składają córki Elka, Danka, Janka z rodzinami, a buziaka przesyła prawnuczka Karolinka.

GL-437

Dnia 4. 8. 2008 obchodzi 80. urodziny

pan ADOLF BUCHWAŁDEK

z Szumbarku. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pomysłowości składają żona Hilda, siostra Ewa, synowie Leszek i Radek z rodzinami. Żyj nam w zdrowiu 100 lat!

GL-443

Dnia 31. 7. 2008 obchodził zacy jubileusz 80-lecia urodzin

pan inż. JÓZEF KRYGIEL

z Błędowic. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia składa żona Anna oraz córka i syn z rodzinami.

GL-459

WSPOMNIENIA

Dnia 4. 8. 2008 obchodzili 70. rocznicę urodzin

inż. FRYDOLIN SZOSTOK

z Olbrachcic, zaś 30. 4. 2008 minęło 14 lat od Jego śmierci. Z miłością i smutkiem wspomina najbliższa rodzina.

GL-424

Mijają lata, nikt marzenia
a pozostają tylko wspomnienia.

Jutro, 3. 8. przypomnimy sobie 69. urodziny naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia i Dziadka

śp. ANDRZEJA ŻEBROKA

O chwilę zadamy proszą żona, córka i synowie z rodzinami.

GL-439

Minuta ciszy po umarłych
czasem do późnej nocy trwa... W. Szyborska

Dnia 1. 8. 2008 minęła 3. rocznica tragicznej śmierci naszych Kochanych

**śp. PAWŁA
i DANUSI
JANICZKÓW**

właścicieli firmy JAP Trading

oraz

śp. PAWŁA JANICZKA mł.

i

śp. HALINKI MATLOCHOWEJ

Przypominamy tę smutną rocznicę, żeby bliscy i znajomi mogli poświęcić naszym Drogim Umarłym wdzięczne chwile pamięci. Córka Iwonka i kolektyw firmy JAP Trading.

GL-456

Dnia 3 sierpnia 2008 mija pierwsza bolesna rocznica, kiedy przestało bić szlachetne serce naszego Najukochańszego Męża i Ojca

śp. ALEKSANDRA SEMBOLA

Odszedł od nas, lecz w naszych sercach i naszych myślach pozostanie na zawsze. O chwilę wspomnień proszą żona Janina oraz córki Ewa i Aleksandra.

RK-157

Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.

Dnia 4. 8. 2008 mija 12 lat, kiedy na zawsze odszedł od nas

śp. JAN SUSZKA

z Bystrzycy nad Olzą. O chwilę wspomnień i zadamy wszystkich, którzy Go znali, proszą żona Wanda, syn Grzegorz oraz córka Jadwiga z rodzinami.

AD-097

Dnia 6. 8. 2008 mija 15. bolesna rocznica śmierci naszej Mamy, Teściowej, Babcie

śp. MARII BEZECNEJ

z Trzyńca Końskiej. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-458

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Hancock (2, 3, godz. 17.45); Ścigani (2, 3, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Chłopiec z latawcem (2-4, godz. 15.30); Bathory (2-4, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Penelope (2, 3, godz. 17.00); Iron Man (2, 3, godz. 19.30); **BYSTRZYCA:** Mongol (2, godz. 19.00); **JABŁONKÓW:** Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki (3, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN – Piast:** Kroniki Spiderwicy (2-4, godz. 16.00); Zdarzenie (2-4, godz. 18.00); Seks w wielkim mieście (2-4, godz. 19.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości reg. od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w terenie

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 6. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO KOŚCIELEC – Zapraszamy na tradycyjny odpust 10. 8. na Kościelcu. Msze święte w kościele św. Wawrzyńca o godz. 7.30 w jęz. czeskim, o godz. 9.00 w jęz. polskim, o godz. 10.30 w jęz. czeskim. Od godz. 8.00 wystawa obrazów, rzeźb i ceramiki p. Tadeusza Szkucika w DPŻW. Czynny będzie również Klub Ikar.

UWAGA HARCERZE! – uczestnicy 17. Zjazdu Harcerzy Seniorów i Starszyny w Zielonej Górze. Spotykamy się w poniedziałek 4. 8. o godz. 10.00 w siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie.

ZARZĄD KNE – zebranie odbędzie się w czwartek 7. 8. o godz. 9.00 w Domu Polskim na Kościelcu.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie we wtorek 5. 8. o godz. 15.00 do Czytelnia.

URLOP

NAJPIĘKNIEJSZE miejsca w Polsce i na Słowacji – 19. 9. - 21. 9., 3-dniowa wycieczka, zakwaterowanie w hotelu, niepełne wyżywienie (śniadanie + kolacja). Kraków, Wieliczka, Zakopane, Pieniny, Štrbské

pleso, Beszeniowa, góralski piknik (prosię) – cena 2 650 kc. CK A-Z Tour Bystrzyca, tel.: 558 995 995, www.ckztour.cz.

GL-454

OFERTY

OFERUJĘ drzewo lipowe dobre dla artystów-rzeźbiarzy. Tel.: 558 712 859.

GL-450

MALOWANIE dachów, elewacji, hydroizolacja płaskich dachów. Gwarancja, niska cena. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700.

GL-457

Co za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Regera 6, Cieszyn: do 30. 9. wystawa „Podróże bliskie i dalekie” w Galerii Wystaw Czasowych.

▲ **Piwnica Muzealna:** do 31. 8. wystawa rysunków Edyty Cieślak-Moczek „Obiekty rysunkowe”.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 4. 10. wystawa pt. „...ta czcionka, ta oprawy mistrzowska robota! – Sztuka książki”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

GL-460

RK-155

GL-298

GL-445

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW W RC, ul. Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn: do 15. 8. wystawa twórczości mgr Barbary Tomanek „Enkaustyka”, czynna po-pt: 9-15.

GALERIA KROPKA, ul. Bezruč 28, Cz. Cieszyn: do 9. 8. wystawa malarska Jiřiny Lockerovej „Tajemné promlouvání”. Czynna po-pt: 11-15.

BIBLIOTEKA MIEJSKA CZ. CIESZYN SIBICA, Minigaleria Na Płocie: do 31. 8. wystawa Haliny Sikory pt. „Fotografie” oraz Veroniki Frankovej pt. „Batika”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego” oraz do 31. 12. „Miasto Cz. Cieszyn”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie, Dělnická 14:** do 31. 8. wystawa „Rzeźbiarze”. Czynna: wt-pt: 9-12, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 11. 1. wystawa „Muzeum

o muzeum” oraz do 31. 8. „Czarno-biały świat”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?”; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 22. 8. wystawa „Cieszyńskie srebrne klejnoty”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ

docieplenie elewacji

przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915

SWABUD-INSIDE

tyniki i wylewki (potery)

wykonywane maszynowo
kom. 774 278 457

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Ogłaszamy 4. edycję międzynarodowego konkursu Superpiękności z wyborami MISS Superpiękności 2008.

Nagrody o łącznej wartości 20.000 Zł

Udział biorą dziewczyny z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Wiek: 16–25 lat. Zdjęcie całej postaci, twarzy, numer telefonu oraz kilka słów o sobie proszę wysłać na: nature.capital@volny.cz konkursuperpienkosci@wp.pl

Casting do konkursu odbędzie się w Hotelu Avalanche. Termin castingu prześlemy e-mailiem, finał: 27. 9. 2008.

Informacje na temat zeszłorocznego konkursu można znaleźć na www.avalanche-hotel.cz, www.soutezsuperkras.com

FALE UDERZENIOWE (Rázové vlny)

Skuteczna terapia do zwalczania bólu związanego z układem mięśniowo-szkieletowym.

Leczenie ostróg piętowych, łokcia tenisowego oraz dalszych chorób.

**Gabinet ortopedyczny
MUDr. Adriana JUNGI**

www.adrianjunga.klekari.cz
tel. 596 318 484

Płaskie dachy z papy termozgrzewalnej, długoletnie gwarancje.

Firma „**NEW SYSTEM DACH**”, Cieszyn, ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532 642, +48 33 8525 608.

KAMIENIARSTWO

» **OBELISK** «

43-419 **Hażlach** k. Cieszyna
ul. Jastrzębska 1

Nasz przedstawiciel handlowy jest do Państwa dyspozycji

Miroslaw Hołubek
tel. 776 296 099

lub 0048 516 193 726
www.obelisk.com.pl

Przyjazd do klienta z pełną ofertą obmiar, projekty, wyceny oraz wszelkie konsultacje są

BEZPŁATNE

Prowadzimy pełną dokumentację przeprowadzanych prac.

Szanowni Państwo, przed dokonaniem wyboru poznajcie naszą ofertę. Serdecznie zapraszamy!

Kamieniarstwo WRZOS RAZEM BEZ GRANIC

Zapraszamy do naszego nowoczesnego zakładu będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej. Wyjątkowa oferta i profesjonalizm. Również przyjeżdżamy do klienta.

Jedyny kontakt do polskiego producenta nagrobków:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B

Filia: Goleiszów, ul. Grabowa 4

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

MFK OKD KARWINA PRZED STARTEM NOWEGO SEZONU DRUGIEJ LIGI

Ominąć z daleka strefę spadkową

Profesjonalny futbol wraca do Karwiny po kilkuletniej przerwie. Jednak nie za sprawą ongiś występującego w ekstraklasie FC Karwina, ale MFK Karwina (spadkobiercy byłego Jäkla), który kupił prawa do gry w drugiej lidze od Sigmy Ołomuniec. Przeciwno tej transakcji CZMZP ostro protestowało Znojmo, które uplasowało się na drugim miejscu przed Karwiną i to ono faktycznie miało awansować do drugiej ligi zamiast rezerw Ołomuńca, które wolały pozostać w MŠFL...

Tak czy inaczej Karwina jest na drugą ligę przygotowana bardzo dobrze. Kierownictwo klubu nie spoczęło na laurach i od razu zabrało się ostro do roboty. Stadion miejski w Karwinie Raju przeszedł remont kapitalny (rozbudowa zalepcza, odnowa widowni, budowa nowego boiska ze sztuczną nawierzchnią trawiastą). Dzięki wsparciu ze strony urzędu miejskiego i spółki OKD, która została partnerem generalnym klubu, budżet wynosi około 20 mln Kč.

– Chcemy spokojnie utrzymać się w nowych rozgrywkach, czyli zając miejsce w bezpiecznej strefie środka tabeli. W tym celu zatrudniliśmy doświadczonych szkoleniowca Kalvodę, rozbudowaliśmy zalepcze oraz wzmocniliśmy kadrę drużyny. Mam nadzieję, że to wszystko przełoży się pozytywnie na jakość naszej gry – życzy sobie dyrektor karwińskiego klubu Jan Wolf. Wraz z nowym tre-

nerem Leošem Kalvodą (zajął miejsce Pavla Hajnego, który w trakcie wiosennego rzutu rozgrywek został odwołany) z Ołomuńca przeniosła się do Karwiny czwórka dobrych zawodników. Szeregi obronne wzmocnili doświadczeni Juska i byli zawodnik drużyny Buryán, linię pomocy zasilili Dittrich, Macek i Ficek. Bliski zawarcia kontraktu z klubem jest serbski napastnik Vladan Miloslajević. Kadra zespołu jest bez dwóch zdań mocniejsza, nad Olzą pozostali bowiem prawie wszyscy zawodnicy z podstawowego składu.

– Chcemy być dla rywali równorzędnym przeciwnikiem, tudzież zatrudnienie doświadczonych piłkarzy było koniecznością. W pierwszym sezonie po awansie do drugiej ligi drużyna HFK Ołomuniec pod moją wodzą zajęła 6. lokatę. Pragnę ten sukces powtórzyć z Karwiną –

Bramkostrzelny napastnik MFK OKD Karwina Martin Opic.

powiedział na konferencji prasowej szkoleniowiec drużyny Leoš Kalvoda. W meczu otwarcia jego team zagra na murawie Hradca Kralowej.

Wyniki sparingów:

Opawa – Karwina 2:1 (Opic), Karwina – Priedviza 5:2 (Urban 2, Sourada, Reháč, Suchánek), Karwi-

na – Ołomuniec „B” 0:2, Jastrzębie – Karwina 0:1 (Pastwa), Piotrowice – Karwina 2:6 (Sourada 3, Richter, Miko samobój), Karwina – Wodzisław 0:1, Frydek-Mistek – Karwina 2:0, Orłowa – Karwina (1. kolejka pucharu CZMZP) 0:1 (Jursa).

Trener: Leoš Kalvoda, asystent: Marek Poštulka.

KADRA:

Bramkarze: Martin Bláha, Tomáš Hájek, Tomáš Kučera.

Obroncy: Lukáš Bodeček, František Breznicán, Jan Buryán, David Gill, Josef Hoffmann, Ján Juska, Tomáš Knötig, Petr Mašlej, Michael Reichl.

Pomocnicy: Petr Dittrich, Ondřej Ficek, Tomáš Jursa, Michal Macek, Patrik Miko, Filip Rýdel, Jakub Vávra.

Napastnicy: Filip Juroszek, Martin Opic, Dominik Richter, David Sourada.

Zmiany w drużynie – przyszedli: Bodeček, Bláha, Richter, Rýdel, (Ołomuniec), Buryán (Žižków), Dittrich (Fulnek), Ficek (B. Ostrawa), Juska (Złote Morawce), Macek (Most).

Odeszli: Helštýn (B. Ostrawa), Chlebek (Hluczyn), Giňa, Valový (Hawierzów), Michálek (Hranice), Klimek, Lukan, Šuster, Urban (Piotrowice). **ROMAN BASELIDES**

Karwina dwukrotnie uległa Preszowowi

T. PRESZÓW 36:32
HCB KARWINA (18:13)

Pierwszy sparing w okresie przygotowawczym był ze strony przyjezdnych całkiem udany. Karwina zaprezentowała się w osłabionym składzie, w jej szeregach zabrakło kadrowiczów Mrkvy, Kružika i Sliwki oraz kontuzjowanych Kubisa i Floksy. Po kilkunastu minutach meczu kontuzji nabawił się Hastík, a niedługo potem z boiska zszedł również Šulc, któremu sędzia pokazał czerwony kartonik.

KARWINA: Lefan – Hastík 6, Fa-

ith 2, Korňan, Vančo 2, Pavlíček 3, Heinz 3, Petrovský 3, Šulc 2, Vala 2, Mrózek 4, Požárek 5.

T. PRESZÓW 36:31
HCB KARWINA (20:14)

Pomimo przegranej różnicą pięciu bramek team Karwiny sprawiał całkiem dobre wrażenie. Drużyna ze Słowacji wypracowała sobie kilkunastobramkową przewagę, którą utrzymała aż do końca spotkania. Karwiniacy usiłowali odrobić straty, jednakże do remisu nie doprowadzili.

KARWINA: Lefan 1 – Faith 2, Korňan 3, Vančo 3, Pavlíček 4, Heinz

1, Petrovský 6, Šulc 6, Vala 2, Mrózek, Požárek 3. (man)

Najlepszy strzelec Karwiny O. Šulc.

Awans bez zbytej fatygi

SKP TRZYNIEC 5:0
M. OSTRAWA (5:0)

W czwartej rundzie Pucharu RC w futsału zespół drugoligowego SKP Likop Trzyniec wyeliminował uczestnika ekstraklasy – Mikeskę Ostrawa. W jednej ósmej finału Likop zmierzy się z innym pierwszoligowcem – Szumperkiem. Poza awansem do ćwierćfinału wygrana da mu tytuł najlepszej drużyny na Morawach.

W starciu z Mikeską drużyna Trzyńca mogła zagrać na pełnym luzie, awans nie kosztował jej zbyt dużo wysiłku. Przeciwnik potraktował bowiem spotkanie z przyzwyczajeniem oka, pod Jaworowy przyjechał zaledwie z siedmiu niedoświadczonymi zawodnikami, którzy nie byli w stanie sprostać dobrze grającym gospodarzom.

Prowadzenie zapewnił im Ciešlar, kolejne bramki po składnych akcjach zdobyli Goj (dwukrotnie), Rakowski i ponownie Ciešlar.

Tuż przed przerwą, kiedy na tablicy świetlnej widniał wynik 5:1, jeden z przyjezdnych graczy za obrazę sędziego otrzymał czerwoną kartkę. Zdesperowani ostrawianie odmówili gry w drugiej połowie spotkania, przegrywając je walkowerem.

– Do meczów pucharowych przystępujemy z całą powagą, traktujemy je prestiżowo, czego niestety nie można powiedzieć o rywalu, który swoją dyletancką postawą narobił sobie wstydu – stwierdził po meczu menedżer sportowy Trzyńca Vladislav Pszczolka.

TRZYNIEC: Hekera – Duda, L. Stoszek, J. Ciešlar, Rakowski – Franek, Dorozlo, Mendrok, Goj. (man)

SPORT POLSKI

- **PIŁKARZE LECHA POZNAŃ** pokonali w rewanżowym meczu I rundy kwalifikacyjnej Pucharu UEFA przed własną publicznością azerski Chazar Lenkoran 4:1 (1:1) i awansowali do kolejnej rundy. W pierwszym meczu Lech wygrał 1:0. Wcześniej Legia Warszawa 4:1 (1:1) pokonała białoruski FK Homel. Pierwszy mecz w Warszawie zakończył się bezbramkowym remisem.
- **ZNAKOMITA POLSKA SIATKARKA** Małgorzata Glinka-Mogentale, zamierza po igrzyskach olimpijskich w Pekinie zakończyć reprezentacyjną karierę. Trzydziestoletnia dwukrotna mistrzyni Europy (2003 i 2005) występuje obecnie w Perugii.
- **BRAZYLIJCZYK NEI, NAPASTNIK CSKA** Sofia, za 850 tys. euro przenosi się do zespołu mistrza Polski, Wisły Kraków. Jeśli podpisze kontrakt, będzie jednym z najlepiej zarabiających piłkarzy w polskiej lidze. Według nieoficjalnych informacji Nei ma zarabiać w Wiśle ok. 320 tys. euro.
- **SPÓŁKA PROWADZĄCA ROZGRYWKI** negocjować będzie z władzami PZPN udział związku w pokryciu dodatkowych kosztów wynikających z ewentualnego poszerzenia piłkarskiej ekstraklasy. Kluby najwyższej klasy pogodziły się już z tym, że zwiększenie liczby zespołów może być konieczne. Liga ruszy 8 sierpnia.
- **MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI** złożyło w końcu lipca, zgodnie z postanowieniami ustawy o organizacji Euro 2012, kolejne sprawozdanie z przygotowań do Piłkarskich Mistrzostw Europy 2012.

- **URSZULA RADWAŃSKA AWANSOWAŁA DO ĆWIERĆFINAŁU** turnieju ITF Women's Circuit na twardych kortach w Vancouver (z pulą nagród 50 tys. dol.). Polska tenisistka, rozstawiona z numerem drugim, pokonała w drugiej rundzie Amerykankę Story Tweedie-Yates 6:3, 6:2.
- **POLSKA REPREZENTACJA** koszykarzy przegrała 75:90 z Włochami – wicemistrzami olimpijskimi z Aten z 2004 roku w pierwszym dniu międzynarodowego turnieju w Bormio. We wtorkowym sparingu Polacy wygrali 75:74.
- **POLSCY TENIŚCI MARIUSZ FYRSTENBERG i MARCIN MATKOWSKI** przegrali 4:6 6:7 (0-7) walkę o awans do półfinału turnieju Masters Series ATP na twardych kortach w Cincinnati z najwyższej rozstawionym deblem – braćmi Bobem i Mikem Bryanami (USA).
- **W SZWAJCARSKIM NYONIE ODBYŁO SIĘ WCZORAJ** losowanie trzeciej rundy eliminacji piłkarskiej Ligi Mistrzów. Jeśli w drugiej rundzie Wisła Kraków wyeliminuje izraelski Beitar Jerozolima, to w decydującym dwumeczu o fazę grupową Champions League zagra z FC Barceloną.
- **KIEROWCA BMW SAUBER**, Robert Kubica, użyskał siódmy i ósmy czas podczas piątkowych treningów na torze Hungaroring przed niedzielą Grand Prix Węgier. Polak podczas drugiego treningu przejechał w sumie 36 okrążeń – wynik najlepszego 1 godz. 21,363 min. – dał mu 8. pozycję. (man)

CO SŁYCHAĆ

- **DRUŻYNĘ FUTBOLU TRZYNIEC** dwa dni przed otwarciem nowego sezonu wzmocnił 24-letni lewy pomocnik Pavel Eismann. Zawodnik, który do Trzyńca przenosi się z praskiej Viktorii Žižków, w ostatnim sezonie występował w 1. FC Slovácko.
- **STANISLAV SAJDOK**, zawodnik Dukli Praga, zdobył trzecie miejsce w odbywających się w Bielsku-Białej zawodach Beskidian Athletic w biegu na 110 m przez płotki. Wychowanek trzyńckiej lekkoatletyki uzyskał wynik 13:77. Zwyciężył aktualny 20-letni Artur Noga z Raciborza, aktualny mistrz Polski (13:44).
- **PIŁKARSKIE SPARINGI** przed rozpoczęciem sezonu: Milików – Bystrzyca 0:5 (0:2) Bramki: Polák, Foniok, Hrazdílek, Staniek, Lachowicz. Czeski Cieszyn – Nowy Jiczyn 2:3 (2:1) Obie bramki dla gospodarzy zdobył Zima.
- **JAROSŁAW MACOSZEK**, doświadczony pomocnik KS Milików, podczas meczu przygotowawczego przekonał do siebie trenera Cz. Cieszyna Dalibora Damka.
- **KLUB HOKEJA NA LODZIE HC STALOWNICY TRZYNIEC** w aktualnym rankingu drużyn europejskich zajmuje 49. lokatę. Mistrz czeskiej ekstraklasy – Czeskie Budziejowice – sklasyfikowany został na 11. miejscu, Witkowice zajmują 62. pozycję. Liderem rankingu jest rosyjska Ufa. (man)